

Başmuharriri
YUNUS NADIİdarehanesi : Düyunu umumiyeye
karşısında dairli mahsusat
Telgraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246Telefon : Başmuharrir : 2366
Tahrir müdürü : 3236
Arde müdürü : 2365, Kitap kısmı : 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SIYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAHİTİ

MÜDDET:	Türkçe için	Haric için
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 KURUŞTUR

B. M. M. Mahmut Muhtar Paşanın Divanı Âliye Sevkine Karar Verdi

Ankranın imarı

Üç dört gün evvel Ankara'da Ankara şehrinin imarına esas olacak olan ve Avrupa'nın üç şehirelik üstü tarafından tanzim edilmiş bulunan üç plandan birinin kat'iyen kabulü muamelesi ifa ve ikmal edildi. Topografik teşkilatı, mazi, hali ve istikbal göz önünde bulunarak Ankara şehrinin alacağı bedii ve medenî müstakbel şekli tayin etmek için emek sarfeden üstatlar şu zatlardır:

Almanyalı profesör H. Yansen, Fransız Mösyo Jossely, gene Alman Mösyo Briks.

Plan deyip te bunu şöyle böyle bir haritadan ibaret sanarak geçivermemelidir. Bu asri ve medenî sayılmak lıyakatını haiz bir şehrin, en hurda teferruatına varinceye kadar bütün tafsilatla derpis edilmiş müessesem ve muazzam müstakbel şeklidir. Filhakika bu maksatla yapılan mesai nihayet bir haritada karar kılar. Fakat bu harita bir şehrin ifadesi olduğuna göre adeta canlı bir mecmua demek olan bu şehrin haritalarında en ufak bir noktadan en büyük bir sahaya varinceye kadar her yerin sureti mahsusada düğümlenerek gyle tesbit olunmuş esası ve derin manaları vardır. Onun için her Profesörün mesaisi asıl plâna beraber kocaman bir sandık dolduracak kadar mebzul teferruat planlarının ibaret büyük ve dikkatli bir iş etrafında tekişüf ve temerküz etmiştir. Bu işin maddi ve manevi büyük ve mütemadi bir gayret ve hizmet istiyeceği çok meydanda bir hakikattir. Filhakika Ankara şehrinin imarı müsabakasına iştirak eden her üç Profesörün bu maksatla ortaya yüksek düşünüş ve görüşlerinin, derin bilgilerinin makiş olan cidden takdire layık birer san'at eseri, ne diyoruz, birer san'at abidesi koymuşlardır. Üç eser ki biri birinden güzeldir, ve her birinin ayrı ayrı meziyet ve kıymetleri vardır.

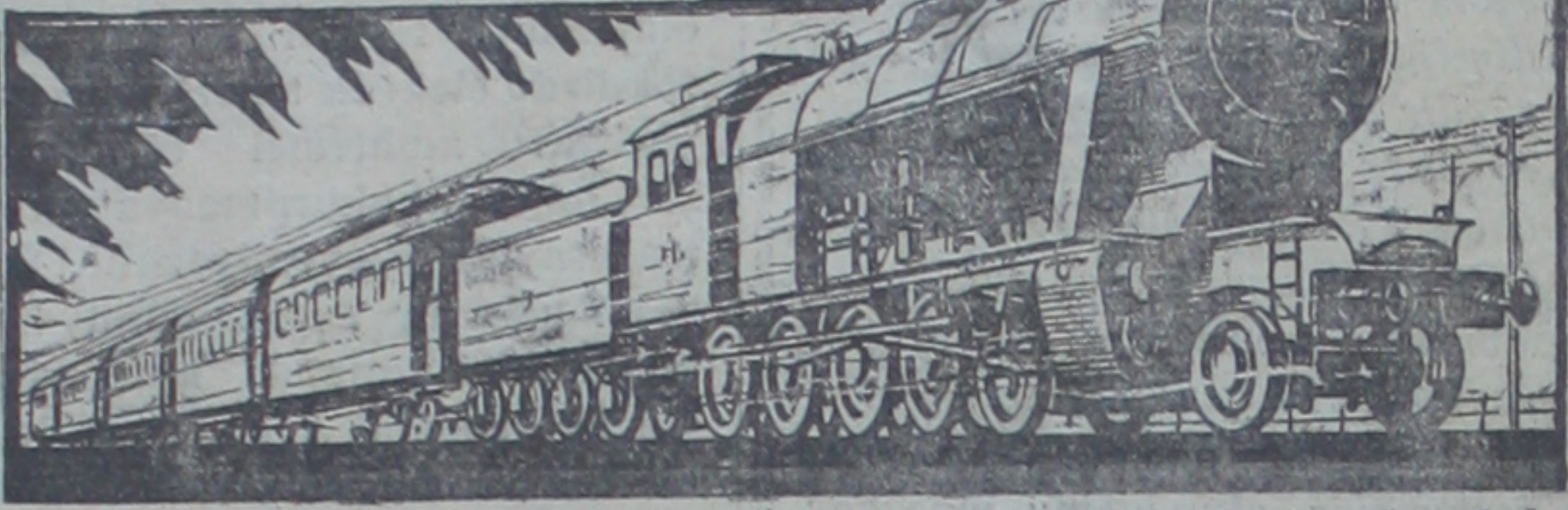
Bu planlar üzerinde tetkikat yapılarak muhtelif mukayeselerden birer tercih ciheti çıkarmak ve nihayet nispetle bu daha elverişlidir demek vazifesi kendilerine tevdi ve tahmil edilmiş olan jüri heyeti erkânının görecekları iş kolay değildir. Öyleyse hangisini ihtihap etmeli, o da güzel, bu da güzel? Bütün bu güzellikler içinde tercih noktasından salim bir neticeye varabilmek için jüri heyeti her şeyden evvel kendisine bir takım prensipler bulmak ve önündeki planları bunlara nazaran mukayese ve münakaşa etmek mecburiyetini hissetmiştir. En güzel, en elverişli, en sıhhi gibi esasta teferru eden bu prensiplerin tesbitinden sonra planların adeta parça parça teşrih olunurcasına tahlillerine geçilmiştir. Bütün bu tetkikat ve tenkid neticelerinin cemedan muazzam rapor, arkadaşlara riyaseti şerefi acizlerine verilen son heyeti umumiye içtimasında baştan nihayete kadar bir kere daha gözden geçirilerek son kararların ittihazına imkân elverişli. Gazetelerde yazılmış olduğu veçhile üç plandan birinciliği Alman profesörü eseri kazanmış, ikincilik te Fransız profesörü Mösyo Josselye verilmiştir. Müsabaka şeraiti mucibince şimdi profesör Yansen Ankara'ya gelecek, plânı zemine tatbik etmek suretile şehrin bu plâna nazaran hakiki tatbikat haritasını ve müstakbel şehrin müessesem planını vücade getirecek ve Büyük Millet Meclisince tanzim olunacak kavanini mahsusat mucibince artık bu eserin harfiyen tatbik ve icrasına geçilecektir, bunun hasılı da Anadolu'nun ortasında aziz Türkiye için ilk hadise olmak üzere asri ve medenî bir şehrin vücade gelmesi olacaktır.

Dünyanın mevcut şehirleri ekseriyetle eski mecmualardır. Asri şehircilik ise binnisbe yeni bir şeydir. Nihayet ilk altmış senelik bir iş. Bütün dünyada vücade gelen veya az çok tadilatla büyüyen ve genişleyen şehirler hep böyle fennin ve san'atın muhassalası olan planlara istinat tmektedir. En eski şehirlerden biri olan Viyana böyle bir plan sayesinde asri bir mahiyet alabilmiş olduğu gibi büyük şehirlerden Berlin ve küçük merkezlerden Sofya tamamen yeni planlara tevfiakan vücade

İmar seferberliği

Nafia Vekili Recep Bey mecliste hükümetin imar programını izah etti

1931 senesinde memleketin aksamı garbiyesi ile Sivas, Akdeniz ve Karadeniz demiryollarıyla birbirine bağlanmış loacaktır.

Nafia Vekâletince yapılan program mucibince inşa edilecek demiryollar ve limanlarla sulama işleri için talep edilen 240 milyon liralık tahsisatın B. M. Meclisinde kabul edildiğini dükkü nüshamızda yazmıştık. Nafia Vekili Recep Beyin bu münasebetle mecliste irat ettiği nutku ehemmiyetine binaen aşağıya dercediyoruz:

Yeni yapılacak şimendiler hattı

Recep B. şimdiye kadar devletin iştirak etmekte olduğu demiryolu inşaatına bu sene Su şehrinin de ilâve edildiğini söyleyerek demiştir ki:

“Devlet imparatorluktan, eski idareden, milli devletin teassüsünden evvel ki idareden imtiyazlı demiryolu ve cennebi eli ile yapılmış cem'an iki bin üç

yüz kilometrelik bir demir yolu şebekesi tesellüm etti. Buna ilâveten 1300 kilometrelik Anadolu demiryolları cennebi imtiyazlı bir şirket halinde iken bu demiryollarını devlet satın aldı. binanealeyh gerek eski devirden bize intikal etmiş gerekse imtiyazlı şirket olduğu halde devlete satın alınmış olup devlet demiryolu haline ifraz edilmiş olan hatların yekünü takriben 3600-3700 kilometreyi bulur. Bu rakkam muvacehesinde Cumhuriyetin ilanı ferdasında alınan ve bugün mühim bir kısmı fillen bitmiş olan inşa teşebbüsünün yekünü 2400 kilometreden ibaret olduğu mütealea edildirse Cumhuriyetin demiryolu üzerindeki ilk hamlesinin azameti bu suretle gözler önünde teressüm eder.

[Mabadi sa 4 sü 1-2 de]

Müfide ve Emel Ferit Hanımlar İngiliz Sarayında

Müfide Ferit H.

Emel Ferit H.

Londra kibar âleminin en mühim hadisesi senede iki defa Buckingham sarayında yapılan kabul resmidir.

Bu merasim gayet mutantan olur. Resmi kabule iştirak edecek kadın ve kızların kıyafetleri bizzat Kraliçe tarafından tayin edilir. Merasime ilk defa iştirak edecekleri “debütant-müptedi”, namı verilir. Bütün gazeteler

debütantların isim ve resimleriyle aylarca meşgul olur. Bu senenin ilk resmi kabulü mayısın sekizinde icra edilmiştir. Kraliçe bu defaki kıyafetlerin giranbaha mücevherli olmasını emreylediğinden resmi kabul gayet parlak olmuştur. Bu seneki debütantlar arasında en ziyade Türkiye büyük elçisi Ferit Beyin

[Mabadi sa 2 sü 2 de]

getirilmişler ve hâlâ o planlar dahilinde yürümekte bulunmuşlardır. Artık insanlar bu asırdan sayılabilmeleri için şehirlerin ve kasabaların birer plâna istinat etmeleri zaruridir. Türkiye'mizde Ankara ilk defa olarak işte böyle plâna ve asri bir şehir olacaktır, ve biz, tereddütsüz haber verelim ki çok güzel, adeta mükemmel bir şehir de olacaktır.

Yakın zamanda yeni güzel şeklini almaya başlayacak olan devlet merkezimizin asri halini karilerimize vasfetmek isterdik. Ancak bugün için bu sütunlarda bu vazifenin ifasına imkân yoktur. Fakat bu vazife ayrıca ifa olunacaktır.

Okuyucularımızın malûmlarudur ki Ankara şehrinin imarı için hususi bir teşkilât vücade gelmesini istihdat eden bir kanun nesrolunmuştur. Artık plân elde edilmiş olmasına ve tatbikatına geçilecek zamanın hulul eylemiş bulunmasına göre imar müdiriyetinin teşkil-

Bu suale cevap isteriz İki çirkin manzara

1 — Gülhane Parkının Alem-dar Caddesindeki kapısının tam karşısında bir kuru sebil ve sebilin yanında da bir sulu kerevet vardır. Bu kerevetin üstünde kirli bir yorgana sarılmış bir adam, yatmış uyuyordu. Böyle işlek bir caddenin ortasını kendisine han odası yapan bu adama saat ona kadar kimse ses çıkarmadı ve Parka, Müzey'e, Ayasofya'ya gelen cennebiler bu seyyar yataкта horul horul nyku çeken adamı hayretle seyrettiler.

Ne Polis, ne de Zabıta Belediyeye meurları bu adamı uykudan uyandırmaya kıyamadılar. Her gün devam ettiği ve edeceği muhakkak olan bu manzara, medenî bir şehre yaraşır mı?

2 — Dün sabah bazı İtalyan bahriyelileri, Ayasofyayı ziyarete gelmişlerdi. Bir sürü çarşafli çingene karısı ile çocukları bu misafirlerin etrafını aldılar, arsız ve yulışık para istemeğe başladılar, onlar da bunların resimlerini çektiler. Yarın bir İtalyan gazetesinde “İstanbulda Türk dilencileri”, diye bu resimleri görürsek hiç şaşmayalım.

Bu çingene karıları ile kopileleri İtalyan bahriyelilerini izae edip dururken de ne bir Polis, ne de bir Zabıta Belediyeye memuru, bunların dilencilerine mani olmadı.

Hani dilencilik memnudu, hani, dilenciler toplanıyordu?

Her gün devam ettiği ve edeceği muhakkak olan bu manzara medenî bir şehre yaraşır mı?

Beldemize Asyaî bir manzara veren, bütün terakkیاتımızla çirkin bir tezat teşkil eden bu feza haller ne vakte kadar devam edecek?

Bu suallere cevap isteriz!

Maaş başlıyor

Vilâyet memurin kadroları gelmiye başlamıştır. Kadrolar geldikçe yarından itibaren memurların maaşları da verilecektir. Dün iskân kadrosu gelmiştir. Bu kadroda eskisine nazaran iki memur eksiktir.

Muhasebei hususiye de yarından itibaren maaş tevziatına başlayacaktır.

Belediye kanunu

İstanbul Vilâyet ve Emaneti tevhit edilecek

Ankarr 30 [Hu.Mu.]— Muhtelit encümen bugün de belediye teşkilâtı lâyihasının müzakeresine devam etmiştir. Tetkikat dört beş gün daha sürecektir. İstanbul Vilâyetile Emanetin sureti tevhide esası Hamburg şekli idaresine benzemektedir. Yalnız Hamburgta meclisi umumide salâhiyeti teşrii olduğu halde İstanbul muhtelit beledi ve vilâyet meclisinde bu salâhiye olmayacaktır.

Gümrük tarifi hazırlandı

Ankara 30 (Hu. Mu.) — Bütçe encümeni Gümrük tarifi tetkikatını bitirmiştir. Mazbatası hazırlanmakta olup cumartesiye Mecliste müzakeresi muhtemeldir.

Yunanlılarla itilâf

İtilâfnamenin bu hafta imzası muhtemeldir. Emlâk, Garbî Trakya ve Etabli mes'ealelerinin nasıl halledileceğini Başmurahtasımız Tevfik Kâmil Bey izah ediyor

Muhtelit Mübadele komisyonundaki Başmurahtasımız Tevfik Kâmil Bey, bugün Ankara'ya gidecektir. Dün mübadele komisyonunda bir müddet meşgul olan Tevfik Kâmil Bey, vaki olan istifasımıza cevaben demiştir ki:

“ — Türk - Yunan hükümetleri, cereyan eden müzakerat neticesinde itilâf etmişlerdir. Şimdi, mesailin tesbiti komisyonu kalmıştır. Bunun için komisyon heyeti umumiyesi toplanacaktır. Yarın Ankara'ya hareket edecek ve komisyonun bu husustaki mesaisine iştirak edeceğim..”

Diğer taraftan alınan malûmata göre, itilâf, emlak mes'ealesinde tam takas esasına istinat etmektedir. Yunanlıların fazla Türk emlakı için verecekleri kat'i miktar Atinadan anbean bekledikleri son bir iki noktaya ait talimatın vü-

Tevfik Kâmil Bey
rudundan sonra tesbit edilecektir.

İtilâfnamenin cumartesinden sonra imzası muhtemeldir. Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, imzadan sonra Yunanlı ve bittaraf aza şerefine bir ziyafet verecektir.

G. Trakya'daki Türk emlakı lade edilecek
Atinadan gelen telgraflar, [Mabadi sa 2 sü 1 de]

Kongre murahhasları

Dün akşam hususî trenle Ankara'ya gittiler

Dün hususî bir trenle Ankara'ya gılmış olan Ajanlar kongresi murahhasları Haydarpaşa garında

Şehrimizde toplanan Ajanlar kongresi hitam bulmuş, kongreye iştirak eden Ajan murahhasları dün akşam kendileri için ihzar edilen hususî trenle Ankara'ya hareket etmişler ve İstasyonda teşyi edilmişlerdir. Murahhaslara Anadolu ajanı mümessilleri ile aileleri refakat etmekte, Ankara'ya gidenler, murahhasların bir kısmıdır.

Gazi Hz. in telgrafları

Ankara 30 (A.A.) — Müteffik

Ajanlar kongresinin dükkü sc-1 celsesinde kongranın tazimat telgrafına cevaben Reiscumhur Hazeretleri tarafından gönderilen atedeki telgrame okunmuş ve hararetili tezahüratla karşılanmıştı.

İstanbulda beynelmilel Ajanlar kongresine:

Dördüncü beynelmilel Ajanlar kongresinin hakkunda izhar eylediği samimi hissiyatı teşekkür ve muvaffakiyetler temenni ederim
Reiscumhur Gazi
Mustafa Kemal

Güzellik Müsabakası

Bugün de iki resim dercediyoruz

106 — Matmazel Eleni
Bugün Gül (Nami müstear) Hanımla Matmazel (Eleni) nın resimlerini dercediyoruz. Müsabakamızın bitimine pek az müddet kalmıştır. Eksik kupon ve resimlerin varsa idarehanemizde tedarik edebilirsiniz.

107 — Gül Hanım

Yunus Nadi

Cumhuriyet
Ucuzluk kuponu
31 mayıs CumaCumhuriyet
Ucuzluk kuponu
31 mayıs CumaCumhuriyet
Ucuzluk kuponu
31 mayıs Cuma

Milyoner ZAHAROF

Muharrem: Marus — 50 — Nakil: Muharrem Fezli

Yunanlıların Anadolu'da uğradıkları hezimet, Zaharofun mali işlerinden pek çoğunu altüst etmiştir

Türk zaferinden sonra Türklerin Yunanlılara karşı ihraz eylediği kahr zaferden sonra Zaharofun Şarkta ki müessesası vahim bir buhrana uğramıştır. Zaharofun «doklar ve inşaatı bahriye teğahları şirketi» bir kaç sene içinde ortadan kaybolur. Diğer müessesası çok fena bir vaziyete düşer. Fakat Zaharofun hususî sendikasının ana şirketi olan «Banque de la Seine» dahi buhran karşısında bulunduğu anlaşılmıştır. Sen bankası bir çok teebbüslere girişmiş idi.

«Oxyllth» şirketine, Omnium Moritime Française müessesasına ve «Tabac» d'orient et d'outremers» bütün şirketine alakadar olmuştur.

Mavrokordoto bankierleri vasıtasıyla Balya Karaaydın Türk maden şirketiyle ittibatı vardı. Banka, Zaharofun telkin ve sevkile girişmiş olduğu Yunan harbi işlerinde ziyat üzerine ziyata uğradığından ve zararları yığınlar teşkil ettiğinden bunun altından kalkan için yeni sermayeye ihtiyaç gösteriyordu. Zaharof bidayette bankada bir yenilik yapmak suretiyle yeni sermayeyi gene banka vasıtasıyla tedarik etmek istemiştir. Bu maksatla Sen bankasının idaresini parlak unvanlı yeni erkân ile teçhiz etmiştir. Bankanın müdürün meclisine Fransanın Sen vilâyeti sabık bir valisiyi bir vikont tayin etmiştir. 1925 senesi itibarında Sen bankası bir daha ağır buhrana uğramıştır. Artık bankanın kendi vasıtasıyla kurtarılması kabil değildi. Diğer türlü esasi çarelere müracaat etmek zarureti vardı. «Societe Parisienne de banque» - Paris banka şirketi - namile yeni bir müesseseye vücutte getirilip Sen bankasının mevcut kalan eshamı yeni bankaya devrolunmuştur. Yeni müessese dahi 60,000,000 frank sermaye ve bir çok parlat vâlid ile işe başlamıştır. Zaharofun mütemedi bazı adamlar bu bankaya da yerleşmiş ise de müessesede diğer milyon grupunun daha faik olduğu anlaşılmıştır. Sir Vasil Zaharofun ruhu artık hâkim bulunuyordu.

Zaharofun arkasında İngiltere var. Zaharofun Anadolu'da karşı hazırladığı seferin iflası elemesi ve Yunanlılar için hezimet ile neticlenmesi Zaharof için mali cihetten dahi pek vahim olabildi ve kendisini mahva sürükledi.

Fakat diğer sahalarındaki azim ihtiyacı ve müdahalar kuvvetleri buna mani olmuştur. Bu sahada dahi, Zaharofun siyasi teşebbüsle İktisadi teşebbüsleri arasında sayıları dikkat bir mütevazilik görülüyor. Yunanlıların Anadolu'ya ıcrâ eyledikleri taarruza İngile hükümeti arkalarını setri himaye eylediği

Yunanlılarla itilâf

[Birinci sahifeden mabait]

salâhiyetler Yunan meclisinin her zamanın ziyade nikbin olduğu ve Ankaradan Atınaya giden haberlerin memnuniyet - bahış görüldüğünü bildirmektedir.

İtilâfname Garbi Trakya Türklerinin vaziyetlerini de salim esaslara istinat ettirmektedir. Buna nazaran vaziyet edilen Türk emlakî sahiplerine iade edilecek ve Rum muhacirlerinin iskân edileceği evlere 6 ay içinde kymet takdir ve bedelleri sahiplerine tesviye olunacaktır. İstanbul Rumlarının etaplı işlerini (7) ay zarfında intaç etmek üzere 6. m. talî mübadele komisyonu faaliyette bulunacaktır.

Muhtelit Mübadele komisyonu da, tasfiye ve diğer itilâfname tatbikatı ile meşgul olmak üzere 2 küçük şube halinde tahdit edilecektir.

Himayei Etfale yardım

Kimsesiz çocuklara yardım için gazetemizde açılan ianeye, Beyoğlu Odiki Tirya katolik mektebi talebeside iştirak ederek aralarında topladıkları 12 lira 20 kuruşu idaremize teslim etmişlerdir. Teşekkür ederiz.

Darülbedayi artistleri geliyor

Darülbedayi artistleri haziranın ilk haftasına doğru şehrimize avdet edeceklerdir. 15 haziran'da yaz temsillerine başlanacaktır. Artistler iki ay sonra da Karadeniz turnesine çıkacaklardır.

1930 da yeni bir tahiri nufus yapılacak

Hükümet 1930 bidayetinde memleketimizde tahiri nufus ıcrası için bir layihâ kanunı ihzaz ve B. M. M. sine sevk etmiştir. Bu tahiri nufus kuyudatına esas teşkil edecektir.

gibi Zaharof, İktisadi kuvvetini doğrudan doğruya İngiltere hükümetinin havya miyahına dökülen bir menbada alıyordu.

Zaharofun petrol işleri

Daha harbi umumiden evvel Vasil Zaharof petrol işlerine elini uzatmıştı. Malûmdur ki teçhizatı bahriye sanayinden sonra siyasiyat ile en ziyade alakadar olan sanayi petrodur... Harbi umumiden sonra neftin askeri ve iktisadi ehemmiyeti fevkalade arttığından ve büyük devletler petrol madenlerini ele geçirmek için birbirleriyle muazzam bir mücadeleye giriştiklerinden Zaharof dahi petrol şirketine kanışır. Zaharof petrol siyasetinde aldığı mevki İngiltere hükümetine gayet yakın bulunmuştur. İngiliz Admiraltisi yani bahriye nezareti - harbi umumiden evvel İngiliz - İran petrol kumpanyasının eshamının kısmı azamını aldığından o zamandan itibaren petrol siyaseti İngilterenin en mühim bir devlet işi ve mes'elesi olmuştur. Lâkin bu mes'eleye ne kadar resmi bakılmış ise o nisbette haricte mukavemet ve müşkîlat artmıştır. Memaliki hariciede İngilizlerin petrol teşebbüsüne bu resmîyetten dolayı nazarı şüphe ile bakılıyordu. Meselâ İngiliz - İran petrol şirketi Fransız müstemlikatındaki petrolden istifade etmeye teşebbüslere petrolden istifade etmeye teşebbüs etmiş ise de bir türlü maksadına nail olamamıştır. İngiliz - İran petrol şirketi ancak petrol kumpanyasını tavsiye ederek Fransız müstemlikatında dikkat tutturabilmiştir.

İngiliz - Fransız petrol rekabeti

İngiliz - İran şirketinin doğrudan doğruya muamele yapmasına ve harbi umumide İngiliz ve Fransız milletleri arasında ittifak kardeşliği bulunmasına rağmen Cezayirde Pearson İngiliz şirketine verilen petrol imtiyazlarından dolayı Fransa meclisi mebusanında sual üzerine sual sorulmuş ve hükümetin istizahları yapılmıştır.

Bu snada İngilizler Fransız müstemlikatında yeni ve daha büyük petrol imtiyazı iltimasında bulunmuşlardır. Lâkin Fransa parlamentosunun müdahalesi üzerine bu İngiliz müracaatı reddolunmuştur. Hicumları tevallı eyledikten Pearson grubu mevcut imtiyazını sülsün sermayesi Fransızların kontrolunda bulunan ve bunlar tarafından idare olunan bir şirkete devreyeme lüzum görmüştür. Bu şirketin ismi «Cezayirde petrol taharri etmek ve işletmek kumpanyası» idi. Şirketin unvanı Fransızca idi.

[Mabadi var]

Müfide ve Emel H. lar

[Birinci sahifeden mabait]

kerimesi Emel Ferit H. nazarı dikkatî celbetmiştir.

Ferit Beyin refikası Hanım bizzat kerimesini İngiltere Kraliçesine takdim eylemiştir. Merasimde Emel Hanım soluk penbe renkli bir tuvalet giymiş ve elinde aynı renkte kuş tüyü bir yelpaze taşımıştır. Başında çiçeklerle süslenmiş ve incilerle müzeyyen bir bant ve tüy bulunuyordu. Sarayın önüne toplanan ahali en ziyade Emel Hanımla valdelerini görmeği merak etmişlerdir.

Emel Hanım Pariste Sanayi nefise mektebinde mimari tahsil etmekte olup Türkiye'de ilk kadın mimar olmak şerefini kazanacaktır. Müfide Ferit Hanımla Emel Ferit Hanımın kabul resminde güydikleri tuvaletlerle İngiliz gazetelerinde intişar etmiş olan resimlerini dercediyoruz.

Vilâyet maiyet memurları

Vilâyetteki maiyet memurlarının sıtaları bittikten kaymakamlık ve nahiye müdürlüklerine tayin edilmişlerdir.

Celbi Muhacir

Teffiz ve iskân muamelâtının hitamını müteakip hükümet muhacir celbi mes'elesiye esashi surette meşgul olacaktır. Sirbistan, Bulgaristan, Rumnyadan mada Kafkasyada ve Ermenistandaki Türklerin memleketimize nakilleri hakkındaki müzakereye devam edilecektir.

Nufusumuzun teksiri hakkında da İstatistik Müdiriyeti tarafından bazı lâyihaalar ihzaz edilmektedir.

D. Muhasebat riyaseti

Ankara 30 [Hu. Mu.] - Pazara Mecliste münhal divanı muhasebat riyaseti intihabı yapılmıştır. İstanbul mebusu Fuat Beyin intihabı kuvvetle memuludur.

Şehir ve Memleket haberleri

Yarından itibaren eski harfler kullanılmıyaca

Yarından itibaren Devairi resmînin hiç birinde eski harflerle istida kabul edilmeyeceği gibi kayit defterlerinin hülasaları da eski harflerle yazılmıyacak, mektup zarfları ve Telgraflar yeni harflerle yazılacaktır. Ancak fezlekeler ve Adliye zabıtları 1930 senesine kadar eski harflerle yazılabilecektir.

Ticaret odasında Esnaf cemiyetleri de Ticaret odasına kaydedilecek

Esnaf cemiyetlerine mukayyet azanın ferdi olarak Ticaret Odasına kaydolunmakları mecburi olduğu gibi Oda nizamnamesinin tefsiri üzerine cemiyetlerin de ayrıca kaydolunacakları kendilerine bildirilmiştir.

Japon sergisi

Galatada eski liman şirketi binasında açılacak olan Japon ticaret sergisine alt istihzarat ikmal edilmek üzere.

Sergi onbeş gün sonra merasim ile açılacaktır.

Adliyede

Oturarak şehadet

Ağırceza mahkemesinde şimdiye kadar dinlenen şahadetler kaimen istima olunmakta idi.

Ağırceza riyasetine Ferit Beyin tayini üzerine bu usul tebdil edilmiştir.

Şahitler iki üç gündenbergi makamı riyasetin karşısına vaz edilmiş sandaliyeye oturarak şehadet etmektedir.

Bir katilin muhakemesi

Bir kişiyi katil ve cerhetmekle maznun bulunan Londra oteli sahibi Kofakosun muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede, maznun tarafından gösterilen müdafaa şahitleri dinlenmiştir. Bu şahitler, katil hadisesine tekkattım eden iflas hadiselerini anlatmışlardır. Muhakeme, gelmeyen şahitlerin celbi için başka bir hüne talik edilmiştir.

Adliyede bir istifa

İstanbul İcra riyaseti başmuavini İsmail Hakkı Bey, istifa etmiştir.

İsmail Hakkı Beyin istifasına sebep, rüfekaımızdan birinin muharirine yeni icra kanunu hakkında verdiği bazı malumatın beyanat şeklinde intişar etmesidir.

Adliye Vekili beyin şehrimizde bulunduğu zamana tesadüf eden bu neşriyat üzerine Vekil B. İsmail Hakkı Beyi muahaze etmiş, mumaileyh te bundan müteessir olarak istifa etmiştir.

Güzel San'atlar birliği Edebiyat şubesi Üç encümen teşkil etti

Erkek muallim mektebinde dünkü müsamereden bir intiba

Dün Güzel san'atlar birliğinde edebiyat şubesinin fevkalade kongresi akdedilmiştir.

Evvelâ Kâtibi umumî Peyami Sefa Bey şubeye ait işlerin çoğaldığından daha büyük bir teşkilata ihtiyacı hasıl olduğunu söylemiş kongreye reis ve kâtip intihabını teklif etmiştir. Kendi riyaseti altında müzakereye devam olunmuştur.

İttihaz edilen kararlara göre Gazi hazretlerinin riyasetleri altında, Maarif vekili beyfendi, Abtülhak Hâmit bey, Sami paşazade Sezai, Halit Ziya, Hüseyin Rahmi beylerden mülkep bir HAMİ HEYET teşkil olunmuştur. Sonra Peyami Sefa, Halit Fahri, Kemalettin Kâmi, Refik Ahmet beyler ve

Siz nedeersiniz

Allah muvaffak etsin!

“Sonsaat”, refikimiz üç gündenbergi etmek mes'elesile meşguldür. Eksik olmasın, her gün “Ekmek 11 kuruşa satılmadık”, diye bağırıp duruyor ve ekmek işinde “yapıldığı iddia olunan yolsuzlukları, sui istimleri meydana çıkarmak için kurulacak bir tahkik heyetinin sür'atle işe başlama - sını gehir halkı namına talep ediyor.

Bu arkadaşımız aynı zamanda şunları da kaydediyor:

«Şehremanetin tesbit ettiği ekmek hatırası birdir. Fakat, sorarız size, şehirdeki yüzlerce fırından hangi birisinin ekmeği diğerine benziyor. Hangisi renkte, lezzette, manzaraca birbirine müsabih? Haydi bunlar farkınız: diyelim; ya fiat mes'elesi? Nark 17 dir dendiği zamanlar 15 kuruşa, 14 e ekmek satan fırınlar oluyor. Bu ekmekler fena mı? O halde neden müsadere olunuyor? Formüle muvaffak neyin öteki fırınların 17 ye ekmek satmasına, bigare fakir halktan 2-3 kuruş fazla para alınmasına müsaade ediliyor?»

Bu satırları okuduğumuz zaman refikimize, inşallah iddianı ispata muvaffak ve ekmeğin 11 kuruşa inmesine sebep olursun da her kesin duasını alırsın diyoruz!

Siz ne dersiniz?

Vilâyetinde

Gegen seneye ait borçlar ödendi

Seneli maliye nihayeti olduğundan Defterdarlık 928 senesinden kalmış borçları tediyet etmiş ve bu seneye devredilecek borç bırakılmamıştır.

İnhisarlarda

Yakalanmış kaçak rakı kazarları

Müşkirat muhafaza idaresince Kasımpaşa, Bahriye hastanesinin arkasında Yeldegirmen mahallesinde doğramacı Cemil efendi ve Emine hanımın 14 numaralı evinde 1500 kiloluk büyük bir rakı kazanı bulunmuştur.

Mükemmel bir imalâathane haline ifrağ edilen evde bundan maada iki bin kilo salamura ile müteaddit fişlar içinde külliyyetli miktarda şeker salamurası yakalanmıştır.

Kaçakçılar haklarında tanzim edilen tahkikatı evrakı ile birlikte adliyeye verilecektir.

Bundan maada dün Taksimde Feridiye civ anının evinde 150 kiloluk bir kazan ile 500 kilo cibre bulunmuştur.

Ayrıca Mahmutpaşada Kürkçü hanında kahveci Kırızın odasında da 100 kiloluk bir kazan bulunmuştur.

İlk kadın hukuk doktoru Şükûfe Hanım

Darülfünun Hukuk Fakültesinden mezun olanlardan şimdiye kadar 4 genç, doktora imtihanını vererek “hukuk doktoru, unvanını almışlardır. İlk defa olarak fakülte mezunlarından bir hanım da, yakında “beynelmilel adalet, mevzuunda hazırladığı tezini heyeti müderrisin huzurunda müdafaa edecek ve hukuk doktoru ünvanını alacaktır.

Bu ilk hanım hukuk doktor namizedi, esbak Maliye Nazırı Abdürrahman Beyin kerimesi Şükûfe Hanımdır. Şükûfe Hanım Tezini tabettirmek üzeredir.

Şehir işleri

Fatih - Edirnekapi tramvayının işletmesi bir hafta teahhur etti

Fatih - Edirnekapi hattının işletmesi bir kaç gün daha teahhur etmiştir. Buna sebep telgraf kablolarının henüz kaldırılmamış olmasıdır. Bunlar kaldırılmadığı takdirde elektrik telleri ile Kontak yapması muhtemel olduğundan bu teller kaldırılınca kadar tramvaylak işleyemeyecektir. Emanet 7 haziran cuma günü kıışat merasimini yapmak niyetindedir. Geçen senenin 7 haziranında da Üsküdar tramvaylarının kıışat merasimini yapmıştır. Bunun için Emanet bu günü münasip görmektedir. O zamana kadar tramvay hattında muvakkat kabol murmelisi de yapılmaktadır.

Eski otomobiller işletilmeyecek

Emanet eski otomobillerin ucuz takisi ile piyasada işletilmesi hakkındaki teklifleri reddetmiştir. Buna sebep otomobil ücretlerinin tenzil edilmiş olmasıdır. Emanetin bu kararı üzerinden eski otomobiller garajlarda çürüyecek demektir.

Bir çuval undan ne kadar ekmek çıkar?

Bir çuval undan 94 ekmeğin ziyade çıkacağı hakkındaki iddialar devam etmektedir. Fakat Emanet 94 ten ziyade ekmek çıkmıyacağına ısrar etmektedir. Yeniden bir tecrübe yapılması muhtemeldir.

Buz hafına yapılan zam hakkında tahkikat

Şehrin her tarafında buz bulunmadığını yazmıştı. Emanet buzun şehrin ihtiyacına kifayet ettiğini beyan etmektedir. Fakat buz depoları az ve çok seyrek olduğundan halk sıkıntı çekmektedir.

Diger taraftan Mezbahada tahkikatla meşgul olan mükiye müfettişi buza son befa yapılan 7 para zammın sebebinin tahkik etmektedir.

Şehir tiyatrosu plânı

Şehremaneti Taksimde bir şehir tiyatrosu binası yapmağa karar vermiştir. Bu binanın plânı yapılmaktadır.

Ayrıca Şehzadebaşında bir konservatuvar binası da yapılmak için tetkikatta bulunulmaktadır.

Emanet borçlarının ilk taksitini ödüyor

Şehremaneti yapılan itilâfname mucibince 909 borçlarını haziranın itibaren ödemeğe başlayacaktır. Haziran iptida - sında ilk taksit verilecektir.

İktisadi mehafilde

İngiliz lirası 1008 kuruşa çıktı

İngiliz lirası dün de bir hayli yükselmiştir. Evvelki gün 1005,75 te kapanan sterling dün 1006 da açılmış ve aşağıda 1005,25 te muamele gördükten sonra 1008 de kapanmıştır. Altın Borsa haricinde 871 den 873 e fırlamıştır.

MHH İktisat bankasının tasfiyesi

MHH İktisat bankasının tasfiyesine devam edilmektedir. Mefsub milli şirketler tasfiye edildikçe, banka, alacağını tahsil etmektedir. Bankanın 300,000 lira alacağı olduğu ve bunun ancak nisfı kabil tahsil bulunduğunu anlaşılmıştır. Şimdiye kadar 20 bin lira kadar tahsilât yapılmıştır. Tasfiye bitince, tahsil edilecek mebağî, Maliyeye kalacaktır. Şehremaneti, bu parayı istemektedir. Gerek Maliyeye, gerek Emanete kalsın, bu para mukabilinde Esnaf Bankasından hisse senedatı muayaa edilecektir.

Müteferrik

İki İtalyan torpitosu geliyor

3 haziran pazartesi günü limanımıza iki İtalyan torpitosu gelecektir.

Türkiye - İran

İtilâfın tatbikına başlandı

Ticaret muahedesi Tahrandada müzakere ediliyor

Evvelki gün Ankaradan şehrimize gelmiş olan İran sefiri Fürgi Han Cemiyeti Akvamın haziran ıctimaında hazır bulunmak üzere dünkü ekisprele ve Fransa tarikiyle Madride gitmiştir.

Türkiye ile İran arasındaki hudut ihtilâfını halliçin Ankara imza edilen itilâfname - lerin tatbik edilmek üzeredir.

Fürgi Han imza edilen itilâfnameler hak kunda kendisinden malumat talep eden bir muharririmize demiştir ki:

İtilâfnamelerin esasen neşri muarrerdir. Fakat metnine İran hükümeti tarafından da itilâ husulüne intizaren neşri geciktir.

Bunlardan yalnız hudutta emniyeti temine dair olan itilâfname neşredilecektir. Bu da Türkiye'nin diğer hemhudut hükümetlerle aktettiği itilâfnamelere müşabihdir. Bunun tatbikine başlanmıştır. Hududun tahtiline de bu yaz zarfında başlanacaktır. İki hükümet arasında akte - dlecek ticaret muahedesi müzakaratına Tahrandada başlan - mıştır.

Bir dayak iddiası

Selimye de Şerif Bey sokan - ında oturan Karacaahmet imamı Hacı Hüseyin efendinin evinden evvelki gün bazı eşya çalmış ve aynı mahallede 58 numaralı evde oturan yüzbaşı Süleyman efendinin oğlu şoför mektebi müdavinlerinden Ahmet Hayrettin efendi, gece saat 12 de bu sirkatın maznunu olarak Harem Polis merkezine götürülmüştür.

Ahmet Hayrettin efendi Polis meykinde dövüldüğünü iddia etmektedir, Ahmet Hayrettin efendi, dün ailesi efradı ile gelerek hadiseyi yana yakula anlatmıştır.

Dayak hadisesi Hayrettin efendinin elinde bulunan Dr. Cevdet Rıza ve Kaymakam Dr. Tevfik Naci Beylerin iki muayene raporu ile de tevsik edilmiştir.

Hadise hakkında Müddeli umamiliğe de müracaat edilmiştir.

Memleket haberleri

İzmirde yaz modası

Yerli mallarını koruma cemiyetinin delâletile bir çok zevat hazır olduğu halde aktedilen büyük bir içtimada (İzmir modası) namile bir elbise şekli kabul edilmiştir. Gençlerle tüccarlar bu şekilde elbise yaptırıcaklardır. İlk elbiseyi İzmir Valisi Kâzım Pş. yaptırıcaktır. Yerli malı olan Kadıköy kumaşından yapılacak elbisenin 7 buçuk liraya çıkacağı hesab edilmiştir. Yapılacak elbise bir ceket ile bir kumaştan ibarettir. Bu yeni modanın şekli şudur:

1 - Beyaz renkli ve siyah çizgili Kadıköy kumaşından avcı biçimi müdevver yakalı, kendinden kuşaklı, dışarda 4 cepli ceket.

2 - Kırmızı renkli yerli kumaştan frenk gömleği, takma ve devrik yaka, gömleğin kumaşından bir kravat.

3 - Caketin sol üst cebinde penbe renkte yerli malı, ipekli bir mendil.

4 - Pantolon yerli malından olacak, renk ve biçimi herkesin zevkine tabi olacaktır.

Karilerimize, muhtelif mubayaatlarında tenzilâtan istifadelerini te - min için (3) kupon neş - rediyoruz.

Bu kuponları ayrı ayrı kesip, intişarları günü, listelerimizde münderiç beğendiğiniz üç muhtelif mağazada ibraz eder - seniz tenzilâta mazhar olursunuz.

SON TELGRAFLAR

Meclis Mahmut Muhtar Paşanın divanı Âliye sevkine karar vermiştir

Seyrisefaindeki nizamsız tediye mes'elesi Cumhuriyet adliyesine intikal etmiş bulunuyor

Ankara 30 (Hu. Mu.) — Bugün Necliste Mahmut Muhtar Paşanın divanı âliye sevkine lâzımı müzakere edildi. Evvelâ encümen mazbatası, sonra da Muhtar Paşanın gayet uzun olan müdafaamesi okundu. Mazbata muharriri Hakkı Tark Bey söz alarak Muhtar Paşanın müdafaasına cevap verdi ve encümle dedi ki:

— Paşanın müdafaasını ev-velce görmüştüm. Bu mazbata-dan sonra encümen kararında tebeddülât yapılacak değildir. Yalnız Muhtar P. bize yeni bir şey öğretiyor. Mahza tazminatı kabul ettirebilmek için cebitte bulunanlar var, diyor.

Burada böyle bir şey hiç bir vakit varit olmamıştır. Muhtar

Nakli tazminat

Ankara 30 (Hu. Mu.) — Bütçe encümenince nakli edilen nakli tazminat lâzımına göre hizada emniyet ve asayişin muhafazası için vazifelerini ifa etmesinde yaranan jandarma zabıterine ve polis memurlarına jandarma cfradının her birine 100 liraya kadar tazminat verilir.

Hazarda emniyet ve asayişin muhafazası için vazifelerini ifa etmek sırasında şehit düşen veya aldığı yaradan müteessiren ölen jandarma zabıterine cfradının, polis amir ve memurlarının ailelerine verilecek tazminat iki misline iblağ olunur.

Bu ahkâm hizada emniyet ve asayişin muhafazasına memur edilen ordu kıtaları zabıterileri cfradına da şamilirdir. Bu ahkâm-dad cfrada ait kısmi kıtata vazifesi esnasında yardım eden sivillere de şamilirdir.

Verilecek tazminatın şeraiti miktarı ve tarzı ayrı bir nizamname ile tesbit edilecektir.

Ali Sait, Aşir ve Hüsnü Paşalar Zonguldak'ta

Zonguldak 30 — Ordu müfettişi Ali Sait Paşa ile Aşir ve Hüseyin Hüsnü Paşalar şimdi şehirimize gelmişlerdir. Vali ve erkân otomobilleri Devrege kadar gidip karşılamışlardır.

Paşalar, Ankara köprüsü başında jandarma müfrezesi, memurlar, zürra ve halk tarafından istikbal edilmişlerdir.

Hükümet dairesi önünde misafirlerimize bir mektepli hanım tarafından bir buket takdim edilmiş ve bifâhare vilâyet makamında kabul resmi yapılmıştır.

Paşalar Türk kömür şirketi müdürü umuminin konasına misafir edilmişlerdir.

Sovyet yeni icra heyeli

Moskova 29 (A.A.) — Tas Ajansı tebliğ ediyor: M. Kalenin, M. Patrovski, M. Çerviyakov, M. Mussabekov, M. Khocbejov ile M. Altakov merkezi icra heyeti reisliklerine, M. Rifkov komiser-ler heyeti reisliğine, M. Çlerin hariciye, M. Vorochob harbiye, M. Roudzou-tak münakalat, M. Mitoyan ticaret, M. Briouchanof maliye, M. Antipof posta, M. Ouglanof mesai komiserliklerine ve M. Kounbochef millî iktisadiyat âli meclisi reisliğine intihap olunmuşlar-dır.

Türk-Irak hudut komisyonu

Mardin 29 — Türk-Irak daimi hudut komisyonu bugün ikinci celsesini ackettmiştir. Müzakerat devam etmekte ve iyi neticeler vermektedir.

Irak başmurahtası Musul mutasarrıfı Abdullah, siyasi müavir İngiliz binba-gırlarından Virilson, Zaho kaymakamı Mustafa, Musul tahrirat müdürü Salim, kâtip Mustafa ve Yusuf Beylerdir

İngiliz intihabatı

Muhafazakârlar mı kazanacak?

Londra 29 (A.A.) — Yarın er-kek ve kadın münahipleri kendi-lerini avam kamarasında temsil edecek olan 596 meb'usu intihap edecektir. Rakipleri olmadıktan dolayı 7 meb'us 20 mayısta intihap edilmiştir. Bir meb'us ta Belfast dari l'unuun tarafından intihap olunmuştur. Diğer darülfünunlular 11 meb'us intihap edecektir. Fakat bu darülfünunluların yapacakları intihapların son neticeleri ancak bir kaç gün sonra malûm olacaktır. Şu hale nazaran avam kamarasında 615 meb'us bulunacaktır. Yrın akşam ve gece ilân edilecek neticelerin 200 azalıktan fazla ola-cacı ve hükümetin vaziyetinin ne olacağını tayine medar olacak olan kâfi neticelerin 31 mayıs öğleden sonra anlaşılabileceği zannedilmektedir.

Londra 29 (A. A.) — Muha-fazakârlarla, mistakbel parlamen-toda liberallerle amele fırkasına karşı 52 reylik bir ekseriyet elde edebilecekleri fikrindedirler. Son mecliste bu ekseriyet 225 idi. Ve bu-da liberallerin amele fırkasına galebe çalmaktan emin oldukları bütün intihap dairelerinde muha-fazakârlara rey vermisi olmaların-dan münbais idi. Bu sefer liberal-ler, reylerini müttahiden kendi namzetlerine vereceklerdir.

Bir minitigide çıkan bir kargaşalık Londra 29 (A. A.) — Devnos-hire de kâin Tiverten de bir sine-mada liberaler tarafından yapılan bir miting esnasında "Yanğın var", sadası işidilir gibi olmuş ve bu hal takriben 1200 kişiden ibaret olan basırın arasında müdhis bir panik tevhit etmiş hepsi çığlıklar kapulara atılmıştır. Kadınlar, büs-bütün kendilerinden geçmişlerdir. Bir çoğu bayılmıştır. Halkın heyecanı, güçle ile ve meselenin bir yanlışlıktan ibaret olduğuna ikna edildikten sonra teskin edilebilmiş-tir. Maamalfih bir çok kimselerin ötesi berisi burkulmuştur.

Amerikada sıcaktan önlemler

Londra 29 (A.A.) — Nev-York tan bildiriliyor: Müttahidei Ameri-kanın şark sahilinde bir sıcak dalgası hüküm sürmektedir. Güneş çarpması vakayinden sarfınazar bir çok kimseler telef olmuştur.

Lehistanda bir şehir yandı

Varşova 29 (A.A.) — Stanisla-veyletinde kâin Niznov kasabası bir yangın neticesinde kâmilten harap olmuştur.

Beynelmîl sinema kongresi

Paris 30 (A. A.) — Haziranın üçünden altısına kadar Pariste topla-nacak olan beynelmîl sinema kongresinde Avrupa milletlerinden 24 nü temsil edecek 1200 mura-has bulunacaktır.

1719 namzet var: netice bugün belli olacak

Londra 30 (A. A.) — Yarın-dan fazlası kadın olan 28 milyon münahip -naghezuhur bir şey olmadı takdirde - İngilterenin gelecek teğir devredeki mukad-deratını tayin edecek olan rey pusulalarını bugün rey sandıklarına atacaklardır. Bu son günlerde fev-kâlâde şiddetlenmiş olan ve her biri kendi siyasi akidesinin muvaf-fakiyetini temin etmek için adeta fevkalbeşer bir faaliyet sarfetmiş ve -halen sarfetmekte bulunan muhtelif fırkalar rüsasının taham-mül kuvvetini çetin bir imtihana maruz branan intihabat mücadelesi

Mücadele komisyonunda

Muhtelit mübadele komisyonu Türk heyeti mvrahasası muşa-virliğine tayin edilen Muvaffak beyin yerine Gümülcine tall ko-misyonu Türk murahtaslığına Heyeti murahtasamz memurların-dan, Cevdet Fehim B. tayin edil-diği yazılıyorsa da bir isim iltibası vardır. Bu memuriyete tayin edilen Cevdet Fehim B. değil Galata-saraylı Refik Cevdet Beydir. Cevdet B. bir iki güne kadar Gümülcineye gidecektir.

Acaba çocuk, yorgunluktan, oracığa düşüp kalmış mı? Yoksa, akrep, yılan gibi zehirli hayvan sokupta, kıvrılmış yatıyormuydu?

Hacı Hafız, telâş almıştı. Tümsekleri atlayarak böğürtlenlerin gölgeliğine seğırtti. Fakat tam yaklaşıcağı zaman durdu. Ayakları kösteklenivermişti. Dizleri titriyordu, bir çalı dibine çö-meldi. İnanimayan, şaşan ve inanma-sına şaşmasına rağmen yarıyan göz-lelerle baka kaldı.

Ömer, yan koruda yavrulayan sazlıklı çobanın sarı köpeğini dizine yatırmış, başının sarı, parlak tüylerini okşuyor ve ana köpek, sarılı, beyazlı, kumral, alacalı yumuk yumuk yavrularını em-ziyordu...

— Gece, herkes uyuyup, el ayak çekil-

dikten sonra Hacı Hafız, yorgun atıp ayağa kalkmıştı.

Uyuyamıyordu... Gecelerdenberi uy-ku tutmuyordu. Gözleri biber gibi ya-nıp sulandığı, dur ara vermeden esne-diği halde, bir türlü uyuyamıyordu.

Sinirleri bozulmuş, gevşemiş, kafası uğultudan şışmış, gözleri damar damar kanlanmıştı. Fakat uyuyamıyordu. Uy-ku yüzüne hasretti.

Gecenin gecenin uykusuzluğundan, o gece hesabına ümide dürekce yatıya-yatıyor ve o gece de, gecenin gecenin yorgun atıp fırlıyordu. Uykusuzluğunu bütün çittik halından saklıyordu. Herkes bilip te ne olacaktı? Manasız suallere, kaba, hayvanca şakalara yol açmış olmanın başına ne faydası do-kunacak, eline ne geçecekti?

Kimsene rastlamamak, konuşmağa mecbur olmamak için, evvelâ uyur gö-

Veremle mücadele edelim

Bu mücadelede insaniyetli ve hayırkâr karilerimizin muavenetini rica ediyoruz

Diğer memleketlerde olduğu gibi, Türkiye'de ve İstanbul'da da verem korkunç tahribat yap-maktadır. Her zaman yazdığımız gibi verem mücadelesi bir an evvel başlamalı ve hükümet, Hilâliahmer, Himayietfal, amele istihdam eden bütün müesseseler, Hayat sigorta şirketleri ve her vatandaş bu mücadeleye iştirak etmelidir. Memleketimizde Ev-velki sene teşekkül etmiş bir Verem Mücadele Cemiyeti var-dır ki ancak yedi-yüz kadar azaya maliktir. Yedi yüz bin nü-fuslu bir şehir için yedi-yüz aza cidden sayanı teessiflirdir.

İstanbul Verem Mücadele Ce-miyetine, değil herkes yalnız her veremden kurtulanların aile cfradı her veremlinin babası, annesi, kardeşi, nişanlısı, karısı kocası, evlatları, etibba ve eczacılar aza olursak Cemiyet bin-lerce azaya malik olmuş olur.

Verem mücadelesi en insani,

en içtimai ve en hayırlı, en lü-zumlu bir mücadeledir, verem mücadelesine iştirak her vatan-daş için millî ve insani bir va-zifedir. Bu mücadele hususunda şimdiye kadar lâzımgelen neş-riyatla bulunan gazetemiz, filî bir teşebbüse geçmiş, karilerini bu mücadeleye davete karar vermiştir. Bu günlük hayata, yaşayış tarzına göre, on paranın hiç bir kıymeti kalmamıştır. Fa-kat düşünelim ki günde on para yani senede bir lira vermekte İstanbul Verem Mücadele Cemiyetine aza olursak verem gibi en korkunç içtimai bir hasta-lıkla yapılmakta olan verem mücadelesine iştirak etmiş ve binnetice vatani ve millî vazi-femizi yapmış oluruz.

Vatana, Millete, Cumhuriyete hayrı dokunan her işte bütün kuvvetile çalışmayı bir vazife addeden gazetemiz, verem müca-delesinde kendisine bundan son-ra daha faal bir mesai programı çizmiştir.

İstanbul Verem Mücadele Cemiyetine senede bir lira ver-mek suretile aza olan her karil-mizin ismini gazetemize derede-cegiz. Cemiyete aza olmak isti-yen karilerimiz, doğrudan doğru-ya gazetemize bir lira gönder-mek suretiyle cemiyete aza olabilirler. "CUMHURİYET", VEREM MÜCADELE MEMUR-LUGUNA gönderdiğiniz bir li-raya mukabil size İstanbul Verem Mücadele Cemiyetinin bir makbuzunu takdim edecek ve size Verem Mücadele Cemiyeti-nin neşrettiği aylık "Yaşamak Yolu", mecmuasının her ay bir nüshası gönderilecektir.

Vatandaş, verem mücadelesi milli ve insani bir vazifedir. Bu mücadelede bize yardım etl..

Demir yolları bütçesi kabul edildi

Ankara 30 (Hu. Mu.) — Bugün Mecliste devlet demir yolları teşkilatı lâiyhası müza-kere edilmiş, bu münasebetle Nafia Vekili Recep Bey "Liman işlemleri meşgul olmak üzere bir müdüriyet teşkil olunacağını, devlet demir yolları hesabının usulü muhasebeye tabi kılma-casını, maliyece bir murakip bulundurulacağını, sarfıyatın ic-rasından sonra divanı muhase-bat vizesine verileceğini, beyan etmiş ve demir yollar bütçesi 54 milyon küsur lira olarak kabul edilmiştir.

Bugün senede bir şarap nefaset müsabakası yapılacak (1500) lira mükâfat verilecek

Her sene bir şarap nefaset müsabakası yapılacak (1500) lira mükâfat verilecek

yenî yapılan talimatnameye göre şarap imal ve ihracı mu-vakkatan serbest olacaktır. Yalnız üzümlü sair meyvelardan şarap yapılmayacaktır. Bağların bulunduğu muntakalar haricinde ticaret maksadı ile şarap ima-line müsaade edilmeyecektir. Hususî ihtiyacı için inhisar resmi peşin depo edilmek şart-ıyla 500 kiloyu geçmeyecek imalâta bağ muntakalarında mü-saade alınacaktır.

Şarap imali ve bayileri evle-rinde şarap yapamayacaklardır. Bağ muntakalarında şarap yapacaklar bir senede yap-a-cakları şarap miktarını bağ bozumundan 10 gün evvel bir beyanname ile bildireceklerdir. Hususî ihtiyaçları için şarap yapacaklar üzümlü almalğa baş-lamadan inhisar idaresine bir beyanname vereceklerdir. İçine ispiroto konulupta harice çık-a-rılan şaraplardan dolayı amiller ispirotonun inhisar resmini istur-dat edebileceklerdir.

İmal ettiği şarapları memaliki ecnebîyeye ihraçedenlere kilo başına 2 kuruş perim verilecek-tir. Senede bir defa, şarap nefaset müsabakası yapılacak, kazanan amile 1500 lira mükâ-fat verilecektir.

Londra 30 (A.A.) — İntihabat sabahleyin saat yedide başlamıştır.

—bugün son haddini bulmuştur. Parlamentonun 607 azalığını ele geçirmek için birbiriyle çekişen 1719 namzetten 585 muhafazakâr 569 amele fırkasına mensup, 512 Liberal, 529 müstakil ve 525 komünisttir. Parlamentarizminin hakiki vatani olan İngilterede İngiliz va-tandaşlarına terettip eden medenî vazifelerin en büyüğü addedilen rey vermek vazifelerini ifa edebil-mek için memurlara, müstahdimine ve ameleye büyük teşhilat irac edilmiştir.

İntihabatın ilk neticeleri gece yarısına kadar malûm olacak ve hemen tesile bütün dünyaya bil-dirilecektir. Münahiplere hitaben bir beyanname neşreden M. Bald-yyin bu beyannamesinde muha-fazakârların programlarını şu iki kelime ile hulûsa edebileceğini tekrar etmiştir: SULH ve SAY.

Londra 30 (A.A.) — İntihabat sabahleyin saat yedide başlamıştır.

rıntıyor ve herkesin ağır uykuya dal-masını bekliyordu.

Odanın kapısını, sessizce açtı. Çıp-lak ayaklarının ucuca korka korka basarak sofadan yürüdü, aşağı, iç avluya indi.

Soluk bir ay ışığı, avlunun kabarık, inik, basılmaktan cıllanmış taşlarını balık sırtı gibi menevişlerle ısıltıyordu.

Hacı Hafız, avluda durmadı, bahçeye çıktı. Bahçe, tenha, sessizdi. Rüzgâr, vakit vakit yapıtları hissediyordu, ha-bı vada, serin bir kanat gibi dolayıyordu.

Kavaklı setin alt yanındaki, durgun şırıltılarla akan çeşmeye gitti, soğuk su ile başını yıkadı. Kafasının sersemli-ği başka türlü dağılıyacaktı. Oturdu, bir cigara sardı, kendini ay ışığı ile so-

Şarap imali serbest olacak

Her sene bir şarap nefaset müsabakası yapılacak (1500) lira mükâfat verilecek

yenî yapılan talimatnameye göre şarap imal ve ihracı mu-vakkatan serbest olacaktır. Yalnız üzümlü sair meyvelardan şarap yapılmayacaktır. Bağların bulunduğu muntakalar haricinde ticaret maksadı ile şarap ima-line müsaade edilmeyecektir. Hususî ihtiyacı için inhisar resmi peşin depo edilmek şart-ıyla 500 kiloyu geçmeyecek imalâta bağ muntakalarında mü-saade alınacaktır.

Şarap imali ve bayileri evle-rinde şarap yapamayacaklardır. Bağ muntakalarında şarap yapacaklar bir senede yap-a-cakları şarap miktarını bağ bozumundan 10 gün evvel bir beyanname ile bildireceklerdir. Hususî ihtiyaçları için şarap yapacaklar üzümlü almalğa baş-lamadan inhisar idaresine bir beyanname vereceklerdir. İçine ispiroto konulupta harice çık-a-rılan şaraplardan dolayı amiller ispirotonun inhisar resmini istur-dat edebileceklerdir.

İmal ettiği şarapları memaliki ecnebîyeye ihraçedenlere kilo başına 2 kuruş perim verilecek-tir. Senede bir defa, şarap nefaset müsabakası yapılacak, kazanan amile 1500 lira mükâ-fat verilecektir.

Londra 30 (A.A.) — İntihabat sabahleyin saat yedide başlamıştır.

rıntıyor ve herkesin ağır uykuya dal-masını bekliyordu.

Odanın kapısını, sessizce açtı. Çıp-lak ayaklarının ucuca korka korka basarak sofadan yürüdü, aşağı, iç avluya indi.

Soluk bir ay ışığı, avlunun kabarık, inik, basılmaktan cıllanmış taşlarını balık sırtı gibi menevişlerle ısıltıyordu.

Hacı Hafız, avluda durmadı, bahçeye çıktı. Bahçe, tenha, sessizdi. Rüzgâr, vakit vakit yapıtları hissediyordu, ha-bı vada, serin bir kanat gibi dolayıyordu.

Kavaklı setin alt yanındaki, durgun şırıltılarla akan çeşmeye gitti, soğuk su ile başını yıkadı. Kafasının sersemli-ği başka türlü dağılıyacaktı. Oturdu, bir cigara sardı, kendini ay ışığı ile so-

luklaşan karanlığa, gecenin serin ıssız-lığına bıraktı.

Yüreğindeki yükü, artık çekemiyordu. Dertsiz başını, derde salmışlardı. Baş-kalarının günahını, kayıtsızlıklarının cezasını, ona çektiyorlardı. Daha doğrusu, derdi, dert edinen kendi idi. Herkes gibi o da, pekâlâ atarmıyabilirdi.

Fakat elinde değildi. Ömre acıyordu, Ömre alışmıştı. Onu, karanlıkta bir ışık gibi arıyordu, onsuz edemiyordu.

Ömerin sessizliği, bir büyük adam gi-bi ağır başlılığı, Hacı Hafız pek doku-nuyordu, ona her bakışta, hiç sezdirme-den göğüs geçiriyor, içinden:

— Çocuğa benzemiyor, ne bilgiç ba-ğısları var... Diyordu. Tövbe yarabim, buldun buldun da yüreğine avu kata-cak böyle içli yavrımı buldun?

Bakır efe, Kadiya dert anlatmak, Tekeli ağalarla anlaşmak telâşle Boz-pınara uğramaz olmuştu. Ayda, haf-tada bir uğradığı zamanlarda yırmî saat kadar ya duruyor, ya durmuyor, [Mabadi var]

HEM NALINA MIHINA

Ne elim!..

Abdülhak Hâmit, "Akşam"ın anketine cevap verirken, muharririn bir sualine cevaben bir mecmuada kendisine vaki olan hücum hakkında demiş ki:

"— Ben kendimi uzun uzun müdafaa edecek degilim. Bunu bü-yük Türk gençliğine bırakıyorum."

Fakat büyük Türk gençliği, Şekspir için ayaklananlar da dahil olmak üzere Abdülhak Hâmidî müdafaa için bile ağzını açmadı.

Ne elim kayıtsızlık, ne feci kadir bilmemezlik değil mi?

Derse kim muhtaç?

Vakit refikimizin başına bir kaza gelmiş. Anadolu'ya abona toplamaya gönderdiği bir efendi, abonaları kaydetmiş, fakat bedellerini "Vakit", in kasasına göndermemiş, kendi kesesine indir-miş! Refikimiz, bu hadiseyi üç uzun sütun yazı ile yana yakıla ve bütün tafsilatle karilerine anlatı-yor.

Arkadaşımızın, keseye dokun-duğu için "afet", dediği bu hadi-seye hasrettiği sütunların sonunda şöyle bir kıra var:

"... Karilerimizin, başımıza gelen gu hadiseden lüzumunda faydala-ıbrret levhaları çıkaracaklarından eminiz"

Bu hadiseden, karilerinden ziyade, aziz arkadaşlarımız, tekrar aldandırmak için, faydalı bir ibret dersi almalrı daha münasip olmaz mı?

Muallim mektebinin

83 üncü yıl dönümü tes'ii edildi

Erkek Muallim mektebinin 83 üncü yıl dönümü münasebetile dün parlak bir müsamere veril-miştir. Müsamerede Usulü tedris hocası Nahit B. mektebin tarihçe-si hakkında bir nutuk irad ederek mektebin tekâmül ve terakkî saf-halarını, terbiye ve tedriste dar düşüncelele alınan menfi netice-leri izah ve muhtelif inkılâp adımlarında amil olan terbiyecileri hürmetle yadettiştir.

Bilâhare talebe tarafından ter-biyevi şarkılar teganni edilmiştir.

Bundan sonra mektebin musi-ki muallimleri Cemil ve Muhiittin Sadık Beylerin iştirakile talebe tarafından teşkil ettirilen salon orkestrasıyla müntehap parçalar çalınmış ve müteakiben çehil ile ilmi temsil eden canlı bir tablo gösterilmiş, "İnsan sarrafı", komedi si muvaffakiyetle temsil edilmiştir.

Müteakiben Zeybek rakısı ve terbiyei bedeniye hareketleri yapılmıştır.

Hazırın istikbali yaratacak ırfan ordusu yetiştiren bu ilim ocagından büyük ümit ve takdir-lerle ayrılmışlardır.

Pasaport cüzdanları Bütçe encümenince tesbit edilen maddeye göre, pasaport cüzdanları hükümete terip ve ihraç edilecek ve mal sandıkları tarafından satılacak pa-saport cüzdanlarından bez kaplıları 20, maroken kaplıları 100 kuruş mukabi-linde satılacaktır

Bugünkü hava

Kandilli Rasatanesinden verilen malûmata göre tazyik dün saat 7 de 756 ve saat 14 te gene 756 idi.

Rüzgâr şimalden saniyede 4 metro sür'atle esmiştir.

Dün, hararet azamî 16, asgarî 14 idi.

Bugün rüzgâr poyraz olarak esecek ve hava bulutlu olacaktır.

Hacı Hafız-gündüzleri binbir oyun çıkarmağa çalışırken, Ömerin gözleri-nin içine bakmağa cesaret edemiyor ve göz göze gelmekten de kaçıyor.

Ömerin, koyu lâcivert gözleri, engin denizler gibi Hacı Hafızın başını dön-dürüyor, kanını donduruyordu.

Çocuk, anasını sormuyordu artık... Göreceği gelmiş miydi acaba? Gelmemiş olur muydu? Olması mümkün müydü?

Peki, anasını göreceği gelmiş te, ba-basını özelemiyor muydu? Özelememiş ol-bilir miydi?

Bakır efe, Kadiya dert anlatmak, Tekeli ağalarla anlaşmak telâşle Boz-pınara uğramaz olmuştu. Ayda, haf-tada bir uğradığı zamanlarda yırmî saat kadar ya duruyor, ya durmuyor,

[Mabadi var]

Milî ve edebî tefrikamız: 22

Bağrı yanık Ömer

Muharriri: Mahmut Yesari

Sağa kıvrılan yol, yer yer tümsekleş-tir, bir müddet böyle gittikten sonra düzleşiyordu. Hafız, tümseklerden birin-ünün üzerine çıktı, elini gözlerine siper derek kaynağın olduğu tarafı gözleme-ğe başladı. Kaynağın sağındaki böğürt-len kümesinin basık gölgeliğinde, al bir yumak görür gibi oldu.

Hacı Hafız, bir şüphe ile titredii, bu al yumak, Ömer olmalıydı. Ömer, bö-ğürtlenlerin dibinde ne yapıyordu? Bö-ğürtlenler daha hamdı, Ömer, hiç kırıp-danmıyordu da.....

— Gece, herkes uyuyup, el ayak çekil-

İmar seferberliği

Nafia Vekili Recep Bey mecliste hükümetin imar programını izah etti

[Birinci sahifeden mabuat]

Şimdi biz bu 2400 kilometrelik devlet demiryolları teşebbüsünü bu takdim ettiğim lâyiha ile yeni bir şekli ile takviye etmiş bulunuyoruz. 1930 senesinde Ankaradan demiryolu ile Sivasa varacağız. Ve 1931 senesinde Sivasa hem yurkardan Samsuna hem Cennupan Mersine demiryolu ile bağlanacak olacaktır. Yani 1931 bütün memleketin aksami garbiyesi vasatı Anadolunun merkezi olan Sivasa ve Akdeniz Karadeniz demiryolu ile filen bağlanacak olacaktır. Bu eski atılmış olan adının mesaisi devam ederken ikinci bir hamle ve adımla biz o mesaisi yeni bir istikamete sevk edeceğiz. Ve bu sevkettiğimiz istikametin parçaları şunlardır: 1930 da Sivastan Erzuruma doğru inşaatla başlayacağız. 1931 senesinde Samsunla Mersin birbirine, memleketin bütün aksami garbiyesi Sivasa bağlanmış bir vaziyette iken Sivastan 1930 senesinde başlayacağımız tahmin ettiğimiz mesai Erzurum istikametine hayli ilerlemiş bulunacaktır. İsteddiğimiz 140 milyon liralık demiryollar ve limanlar tahsisatının 95 milyon demiryollarına karşılık olarak istenilmektedir ki bu 95 milyondan Sivasa Erzurum hattı başlıca bir istikamet olarak başlanacaktır. Yeni yapmak istediğimiz demiryollarından bu lâyiha kanunı ile teklif edilenlerden ikincisi Adapazari ile Bolu üzerinden geçecek İrmak ve Filyoz arasında yapılmakta olan kömür hattına Bayındır noktasında mülâki olacak hattı gne bu lâyiha ile tahsisat istediğimiz üçüncü Filyoza varmak üzere birinci devre mukavelesinde derpiş edilmiş olan kömür hattının bütün havzası baştan başa katederek Filyostan Ereğliye rapetdimisini istilizam eden demiryoludur. Demek 145 milyondan 25 milyonu ile Sivasa-Erzurum demiryolu Adapazari - Bolu Bayındır ve Filyoz Ereğli demiryollarının inşası derpiş edilmektedir.

Samsun, Ereğli, Mersin limanları

140 milyondan geriye kalan 45 milyon liralık aksami da limanlar için istiyoruz. Bu limanlar esasen memleketin istilizam ettiği demiryolu ihtiyacına tekabül edecek olanlardır. Tabidir ki arkadaşlar, demiryolları üzerinde nasıl ki ilk hamle ve ilk vaziyeti henüz itmam etmek noktasına varmadan yeni bir hamle daha almış bulunuyor. Şimdi limanların vaziyeti de bu tahsisatla biraz ileri gidip demiryolları da daha başka sahalarda inkişaf edince yeni liman ihtiyacı ayrıca tebarüz edecek ve meclis alınız şimdi istediğimiz 45 milyonluk tahsisata ilâveten yeni tahsisat verilmesi o zaman derpiş edilebilecektir. Şimdilik istediğimiz 40 milyonluk tahsisattan 13 milyon lirası Samsun, 17 milyon lirası Mersin, 10 milyonu Ereğli için olmak üzere üç büyük liman tesis edilmiştir. Bütün memleketimizin aksai şarkisinin başlıca iskelesi olan, aynı zamanda demiryollarımızın bugünkü vaziyetine göre daha bir müddet İrlanda aramızda transit yolu mahiyetini muhafaza edecek olan Trabzon'da bir dalgakıran yapacağız. İnebolu ve Amasra'da esasen evvelce nafila bütçesine konmuş olan ufak tefek tahsisatlarla bir kaç senedenberi inşasına devam edilen küçük dalgakıranların temdidini de bu tahsisat meyanındadır. Bunların Karadeniz'de yapılacak olan liman inşaatı ile aynı semtte bulunmaları itibarıyla ihtimal ki orada çalışacak aynı firmalarla yaptırarak sühulâten istifade edecek imkân edebileceğiz. Hülâsa, arkadaşlar bütün levazım silivleri rıhtımları, dalgakı-

ranları teferrüatle beraber üç büyük liman ve yalnız bir dalgakırandan ibaret olarak üç küçük basit limancık ta bu para ile temin edilmiş olacaktır. Recep Bey limanlar olmaksızın demiryollarının memleketimizin hariceliribatının tam bir şekilde temin edilemeyeceğini izah ve bilhassa Ereğli limanının ehemmiyetinden bahsederek üç, beş sene zarfında şimdiki iki, üç misli artacak olan kömür istihsalâtının muhtaç olduğu vesatî tesriye ve teshiliye muhtevi bir limanın aynı zamanda memleketin umumi muvazenesi iktisadiyesi noktasından da haizi ehemmiyet olduğunu, Mersin ve Samsun limanlarının ehemmiyeti ise herkesçe müsellem olduğunu beyan etmiştir.

Sulama işleri için 100,000,000 lira

Müteakiben sulama işlerinden bahislerine kâfi geleceği kanaatle teklif edilmediğini, şimdi talep edilen miktarın ilk ihtiyacları karşılamak için derpiş edildiğini, yoksa su işlerinin heyeti umumiyesi için haddi zatında 20 senede 250 milyon sarfi icap ettiğini ve bu para ile takriben 2 buçuk milyon hektarlık arazi sulanabileceğini söylemiş, istenilen tahsisatla neler yapılacağını izah etmiştir.

Vekil Beyin izahatına göre bu tahsisatla sulama işlerinden maada bazı nehir ve suların mazaratlarının izalesi, bataklıkların kurutulması ve garp hududumuzun muahedatta derpiş edilen Telve hattı istikametini değiştirmek istidadında bulunan Meriç nehrinin hali tabiide akması için muktazi tedbirlerin ihtiyacı gibi hususlar ile muhtelif denizlere dökülen nehirlerimizden hiç olmazsa her istikamette nehrin denizden itibaren 20-30 kilometrelik kısmının seyrü seferi müsait bir hale konması temin edilecektir.

Recep Bey müteakiben memleketin topoğrafik vaziyetine nazaran sulama işlerinde bir hamlede çok para sarfına mukabil derhal büyük mikyasta semere verecek kısımların denizlere yakın sahalarda olduğunu, sulama işlerine buralardan başlamak fikrinin yanında memleketin esasen kuraklığa maruz yüzsek yayla kısmının küçük ve müteferrik fakat hasılatı az olmanın işlerini nazari fikrinin de aynı ehemmiyetle nazari dikkate alındığını kaydederek kanunu malî ahkâmına nakli kelimâ etmiş ve bu meyanda ezcümle demiştir ki: «Bu kanun evvelki kanunla ihraicına mezuhiyet verilen bonolardan mütebakisinin icap ederse ihracı salâhiyetini tevdit ederiz. Maamafih, esas fikrimiz memleketinde şimdiki şirketlerin çalıştığı tip ve şekillerde aynı yüzde 25 kadar majurasyon ve ayrıca faiz vermek sistemini bundan sonraki işlerimizde takip etmemektir. Bununla beraber devlet daima kendi fikrinde serbesttir. Ve daima kendi menfaatini temin edecek her hangi bir noktada icap ederse nazari ve umumi noktadan zararlı denebilecek şeyleri de yapar. Çünkü bazan nazari şeraitle zararlı görülen işlerin temin edeceği büyük menfaat asıl olarak müteale olunabilir. Bu itibarla devlet karsız iş yapmak yoluna da girebilir. Binaenaleyh biz bu işi itibarile elimizdeki para ile vücutte getirmek azminde olmakla beraber diğer taraftan da bütçemizin imkânsızlığı ve memleket ihtiyaclarının tahakkuk ettirilmemesi yüzünden ıztırapa maruz kalmak vaziyetlerinde diğer mali sistemlerle işimizi telif etmek imkânını da arayabiliriz»

Spor

Bugünkü futbol maçları

Bu gün Taksim stadyumunda Lik maçlarının nihai müsabakası yapılacaktır. Maamafih bu maçın şampiyona üzerinde bir tesiri olmayacaktır. Bu günkü maç saat beşte Fenerbahçe ile Vafa arasında yapılacaktır.

Robor Kollojde atletizm

Bugün Robor kollojde senelik atletizm müsabakaları yapılacaktır.

Tenis müsabakaları

Bugün Taksimdeki yeni tenis sahasında İstanbul tenis heyeti tarafından tertip edilen İstanbul-İzmir tenis maçlarına başlanacaktır. Bu maçlarda İzmirli temsil edecek takım dün şehrimize gelmiştir. İzmirin Jırolar. Şarnolar ve Alyotiler gibi maruf şampiyonlarla temamen Fenerbahçeli oyuncuların mürekkep İstanbul takımı arasında yapılacak temas mevsimin en hararetli karşılaşması olacaktır.

İzmirlişer şimdiye kadar yaptıkları bütün maçlarda İstanbullulara büyük farklarla galip gelmişlerdi. Fakat bu sefer iyi hazırlanmış, geçen seneye na-

zaran çok tarakkî etmiş olan İstanbul şampiyonlarının puvan hesabı ile galebelerine intizar edebilir.

Maçlar altısı singl (tek) ve üçü dabl (çift) olmak üzere dokuz oyundan tereküp edecektir. İstanbul takımı Sedat, Suat, Mehmet Karakaş, Şirinyan Şodvar ve rataniden mürekkeptir. Dabiller: Sedat - Suat, Şodvar - Babiler olarak teşkil edilecektir. Müsabakalara saat 14,30 da başlanacaktır. İlk gün 4 tek, 1 çift müsabaka yapılacaktır, cumartesi günü de 2 tek ve iki çift maç icra olunacaktır.

Avusturyalılarla yapılan maçlarda kulüpler zarar ettiler

Avusturya takımının şehrimizde yaptığı maçlarda istenilen hasılat temin edilmediğinden stadyum idaresiyle Galatasaray ve Fenerbahçe kulüpleri yüzler lira ziyan etmişlerdir. Birinci Galatasaray maçına biletle 3778 kişi, ikinci Fenerbahçe maçına 3716 ve muhtelit maçında 3354 kişi gelmiştir.

Intiharlar

Bir Çinlinin intiharı

Bundan bir müddet evvel hayatını kazanmak üzere şehrimize gelen fakat hiç bir iş bulamayan Ling isiminde bir Çinli evvelki gece kendisini Topane rıhtımından denize atmak suretiyle intikare teşebbüs etmiştir.

Denizin soğuk suyu ile aklı başına gelen Çinli feryada başlamış, etraftan yetişenler herifi denizden çıkarmışlardır.

Müteferrik

Kalp sektesinden ölümler

Kasımpaşa'da oturan Lazari isminde biri dün köprüden vapura binirken kalp sektesinden ölmüştür.

Vapur anbarına düşen kaptan

Limanımızda bulunan Alman bahadırı Derince vapurunun şüvarisi M. Haw dün vapura ırkâp edilmekte olan tüccar eşyasına nezaret ederken 3 numaralı anbara düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır.

Borsa

Kamçiyö ve Nakut	Açıldı	Kapandı
Nakut		
İsterlin İngiliz	1004	1005
Dolar Amerika	206	207,75
20 Frank Fransız	161,25	162
20 Liralı İtalya	215,25	216
20 Frank Belçika	114,25	114,25
20 Drahmi Yunan	53,25	54
20 Frank İsviçre	709,50	710,50
20 Leva Bulgar	29,25	29,25
1 Florin Flemenk	82,25	82,25
20 Koroç Çek İsviçre	122,25	122,25
1 Şilin Avusturya	29	29
1 Raykmark Almanya	49,50	49,50
1 Zloti Lehistan	22,75	22,75
20 Ley Romanya	24,37,50	24,37,50
20 Dinar Yugo İstavya	73	73
1 Çervoneç Sovyet Kambyloy		
Londra 1 İsterlin Kuruş	1066	1068
Ny. bir Türk lirası dolar	0,48 28,50	0,48 18,75
Paris bir Türk lirası Frank	12,33	12,33,50
Milano bir Türk lirası Liralı	9,91	9,91
Birlikel	3,46,75	3,46
Ciavere	2,50,25	2,49,75
Solya	66,50	66,37,50
Amsterdam	1,1073	1,10,50
Madrid	3,42,73	3,42,25
Berlin	2,02	2,02,75
Varşova	4,19,25	4,18,50
Bükreş 20 Ley Kuruş	24,62,50	24,62,50
Rusya 1 Çervoneç Kuruş	1012	1013

Esham ve Tahvilat	Açıldı	Kapandı
Tahvilat		
Dahilî istikraz % 5	94	98,75
Dünyun muvahhade % 4	190,50	197
Ru. Demir yollar İhramiyel	7,30	7,30
A. - A. teribioy, 4 buçuk		
A. - D. - 4		
A. - F. - 4		
Galata - Beyoğlu Tüneli		
Hisse Seneadlı		
İş Bankası		
İstanbul Tramvay şirketi		
Anadolü demir yolu		
Osmanlı Bankası		

İstanbul Hayvan Borsası 29-5-929

Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo	Fiati
		Asgari Ku	Azami Ku pa
Kıvrık	24	30	33
Daglık	822	37	40
Karaman			
Karavaka			
Kuzu	652	25	37
Keçi			
Sığır	59	19	31
Dana			
Manda	9	14	21

Et satışları

Cinsi	Okka	Fiati
	Asgari Ku pa	Azami Ku pa
Kıvrık	94	105
Daglık	162	113
Karaman		
Karavaka		
Kuzu	90	110
Keçi	85	85
Sığır	46	98
Dana		
Manda	39	46

Limanda

Bugün gelecek vapurlar		
Vapurun ismi	Bandırası	Geleceği liman
Albano	İta.	Marsilyadan
Morca	Alm.	Hamburktan
Asiryan	İng.	Londradan
Romanya	Rom.	Köstenceden
Meydof Patras	İng.	Burgazdan
Bugün limanımızdan gidecek vapurlar		
Vapurun ismi	Bandırası	Gideceği liman
Diyana	İta.	Tryesteye
Durostor	Rom.	Yafaya
Rolant	İsv.	Hamburga
Eksmor	Ame.	Nevyorka
Abbazia	İta.	Köstenceye

Davet

Alaca askerlik şubesi riyasetinden tekaüdü icra kılmın binbaşı Server Ef. nin [312-109] acilen Merkez k. ikinci şubeye müracaatı.

Naşit Bey temsilileri

Şehzadebaşı Millet tiyatrosunda bu gün gündüz ve akşam Mes'um izdivaç. Dirama 6 perde Fakir çamaşırcılar. Komedi 4 berde Kanto Dans varyete.

Süreyya Opereti

Kadıköy Hale tiyatrosunda bugün halk matinesi saat 3,30 da Asaletmaap operet. Orkestra : M. Kapoçelli.

MON PARFÖM

Pariste meşhur Bourjois parfümerisinin en son ibdair. Pastel düzgünleri, sandır dö ruş, ruş mandarin ve sairinin de amilidir.

Ford

Kullanılmıya elverişli eski sistem bir açık Ford otomobili satın almak istiyorum.

İstanbulda ankara caddesinde 78 numarada Bogaziçi gazete bayii Hasan

Zayı : Muhassessati ziyaden almakta olduğum 3649 numaralı maas cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağından eskisinin hükmü olmadığını ilân olum.

Askeri kaymakamlığından müteakit Ali Rıza

İstaubul Ticaret Müdiriyetinden:

İstanbul otomobil, şoför ve işçileri cemiyetinin idare hey'eti intihabı iki günde yapılacaktır. Birinci gün; 4 haziran saat 9 dan 12 ye kadar Beyoğlu 13 ten 16 ya kadar Karaköyden Bebeğe kadar ve ikinci gün; 5 haziran Çarşamba saat 9 dan 12 ye kadar İstanbul cihetleri taksi mahallerinde ve saat 13 ten 15 e kadar cemiyet merkezinde alaka-darının reylerini vermek üzere hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul asliye mahkemesi birinci ticaret dairesinden:

Mahkemecce furohuu karargir olan Fındıklıda Somaçi Frer tebrithanesinde mevcut 19 ıçı balın 8-6-929 tarihine müsadir cumartesi günü saat 10,30 dan 12 ye ve kabil olmadığı takdirde anı takip eden günlerde satılacağı ilân olunur.

GAZİ HZ. NİN YAĞLI BOYA RESİMEERİ

T. Ta. C. tarafından sureti mahsusada celbedilen, Berlin sanayii nefise akademisi reisi ressam profesör Artör Kamp tarafından yapılan Gazi Hz. nin yağlı boya resimleri Viyanada pek nefis bir surette bastırılmıştır.

Bu resimler İstanbul vilâyet ve kaza şubelerince satışa çıkarılmıştır.

Cinsi	Büyüklüğü	Fiati K.
Müşür elbiseli	190 x 70	400
"	50 x 85	250
"	9 x 14	5
Frakh	104 x 81	500
"	58 x 45	250
"	9 x 14	5

Posta ve telgraf levazım müdürlüğünden:

1 — Çanak kale haricindeki Adalar arasında bulunan kabloların tamirinde kullanılmak üzere asgari bir ay için önünde kuvvetli buhar vinci mevcut olan bir vapur isticari edilmek üzere kapalı zarf usulide münakasaya konulmuştur. 15 Haziran 929 tarihine müsadir cumartesi günü münakasası icra edileceğinden taliplerin bu husustaki şartnameyi görmek için her gün teklifnamelerini tevdi için de tarihi mezkûrda saat 14 te yeni postahane mübayaat komisyonuna müracaatları.

ZAMAN

Ecza ve İrtiyat Deposunda her nev esans ve kokulu tualet eşyalarının zengin çeşitleri mevcuttur. 300 kuruşluk mübayaata mukabil bir kutu KREM SIMON tualet po-lirası MECANEN takdim olunur.

İstanbul, Bağçe kaşı No. 37. (Sabık Misçyan Ecyanesi)

İstanbul umumî hapishane müdürlüğünden:

kilo çift kapalı 158,400 165,000 asgari şehremanetin vazeylemiş olduğu zarfla 221,760 231,000 azami evsafı haiz birinci nevi ekmek Hapishane umumiye 1 temmuz 929 tarihinden 31 mayıs 930 tarihine kadar muktazi ekmeği münakasaya vazetmiştir. Şartnameyi görmek isteyenlerin cumadan maada her gün hapishane müdiriyetine ve tarihi ihale olan 31-6-929 tarihinde İstanbul V. umuru hukukkiye müdiriyetinde müteşekkil komisyonu mahsusuna saat on beşte lüzumu müracaatları ve bu saattan sonra mektup kabul edilmeyeceği ve taliplerin ticaret odasına mukayyet bulunmuş olmaları ilân olunur.

Bursa Muhasebei hususiye

müdürlüğünden:

Bursa muhasebei hususiyesine lüzumu olan 21 top birinci battal 17 kiloluk ve 26 top gene birinci hamur battal 19 kiloluk ve 2 top elvan sarı kâğıtla 150 metro İngiliz bezi (ciltlerde kullanılan) 200 kilo böcek kâğıdı ve 6 top 25 lik mukavva bilmünakasa mübaya ve 17-6-929 pazartesi günü saat 16 da ihalesi icra edilecektir.

İtaya talip olanların nümunesini görmek üzere Bursa vilâyeti daimi encümenine müracaatları ilân olunur.

Bursa Ahmet Vefik paşa hastanesinden:

Bursa Ahmet Vefik Paşa hastanesine Fransada Lekü fabrikasından celbedilecek ameliyathane lavabo, etü, su takım cihazı ve teferrüatı atideki şeraitle münakasaya konulmuştur:

- 1 — Talipler (135) lira depozitoyu idareci hususiye namına ziraat bankasına teslim edecektir.
- 2 — Bedel haddi lâik görüldüğü takdirde 17-6-929 pazartesi günü saat 16 da encümeni vilâyetçe ihale edilecektir.
- 3 — Mezkûr cihazın bedeli del'aten idareci hususiyedden tediye edilecektir.
- 4 — Tellâliye, pul, mukavele harcı ve saire kâmilan mutaahhidine aittir.
- 5 — Talep olunan echizenin hakkında mufassal malûmat Bursada Ahmet Vefik Paşa hastanesinden talep oluna bilir.

İngiliz Hacı Hüseyin vapuru

Mersin - izmir postası

Avrupadan yeni mübaya ettiğimiz iki bin ton hacmi istiadında nam vapurumuzu 1 inci ve 2 inci ile hususi kamaraları ve lüks salonları ve güverte yolcuları için mahsus ve rahat mahalları havi olup

6 Haziran Perşembe

Günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Gelibolu, Çanakale, İzmir, Güllük, Fethiye, Alâiye, Antalya ve mersin) e azimet ve aynı iskelelerle (Anamur ve silek) ye uğrayarak avdet edecektir.

yük ve yolcu için Eminönü Reşadiye caddesinde 13 numaralı İngiliz Hüseyin Rüstem vapurları idarehanesine müracaat. Telefon: İstanbul 2876

KİRALIK KÖŞKLER

Bogaziçinde Çengelköyünde Çengelköy kasrı namıyla maruf ve manazırı fevkaladeyi haiz göşkler gerek tamamen ve gerek kısmî kiraya verilecektir. Görmek ve geçmek isteyenlerin mezkûr köşke müracaatları ve yahut Kandilli 67 numaraya telefon eylemeleri ilân olunur.

MESHUR PİYANİST

MATMAZEL

MARI OSKAN

İstanbulda gelecek Osman Beyde Rumeli sokagında 10 numaralı Rumeli apartmanının 1 numaralı dairesinde hususi piyano dersleri vermeğe başlamıştır. Her gün saat (14-17) ye kadar

İstanbul Ticaret müdiriyetinden:

İstanbul Hamamcılar Cemiyetinin idare heyeti intihabı haziranın üçüncü günü Beyazıtta Sahıncı Hamid cemiyet merkezinde icra ve saat 13 ten 15 e kadar rey kabul edileceği alaka-darına ilân olunur.

Sadık Zade Biraderler Vapurları

Kara Deniz Muntazam

ve Lüks Postası

Sakarya

Pazar

Vapuru 2 Haziran Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Sinop Samsun, Ordu, Gireson Trabzon Sürmene ve Rize) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Ta'silat için Sirkeci'de Mes'adet hanı altında acenteliğine müracaat. Adresi Telefon : İstanbul 2134

BAYRON-MARSİLİA-EKSPRESİ

İSTANBUL - PIRE - MARSİLİA

arasında lüks ve sür'at postası

"PATRİS 2", vapuru 6 haziran perşembe sabahı saat 10 da (Pire ve Marsilya) ya Pireye muvasalat 7 haziran 12, Marsilyaya 12 haziran sabahı

"ANDROS", vapuru 19 haziran Çarşamba 18 de (Midilli, Pire ve Marsilya) ya Marsilyaya muvasalet 26 haziran Çarşamba Dünyanın başlıca limanları için bilere ve konsimento verilir, üçüncü sınıf yataklı mevkileri vardır.

Umum acenteleri: Ananostopolos ve Siskidis Galatıda çinili rıhtım Han. Telefon Beyoğlu 2612-2613. Galata ve Beyoğlu şubeleri beynelmilel yataklı vagon kumpanyası.

Yelkenci Vapurları

İZMİR SÜR'AT POSTASI

Lüks İSMET PAŞA

vapuru 2 Haziran Pazar

günü tam saat 15 te Galata

rıhtımın-İZMİR

dan doğru ket

edecektir.

Ta'silat için Sirkeci'de Yelkenci

SATILIK
FIAT OTOMOBİLİ
Pek cüz'î bir zaman evvel esash surette tamir görmüş mü-kemmel vaziyette 512 modeli altı silindirlî 25-30 beygir kuvvetinde bir FIAT otomobili mü-tedil fiatla satılıktır. Galatada Karaköypalasta üçüncü katta TABAKUS şirketine müracaat edilmesi.

Yerli mallara rağbet ediniz

Mis İtalyat fabrikası

Avrupa lavanta, podra, kolonya, krem ve diş pastalarına sahiptir. Adres: Nuruosmaniye caddesi İkbâl kırıathanesi karşısında.

HAYAT PAHALILIGI

ile mücadele için

Mademki bir kutu

NECETİN

İle eski elbiselerinizi yeni gibi yapmak imkânı varken yeni yeni elbiseler almak için niçin bu kadar para sarfetmeli? NECETİN; yağlı aksamı temizler ve bütün lekeleri giderir ve elbiseyi yeni gibi yapar ve kumaşlara zarar vermez.

Başlıca bakkaliyelerle ecza depolarında satılır. Türkiye için acentaları: Lizardi Savopulo biraderler İstanbul küçük kınacıyan Han No 28

Haydar Rifat Beyin

Miras meseleleri Bir lira
Aynı Haklar İki
Borçlar kanunu şerhi Bir
İkbâl kütüphanesi

EMLÂK ve EYTAM BANKASI

Sermayesi 20,000,000

Türk lirası

İnaaşt ve Emlâk üzere mûsait şeraitle

Para ikraz eder

Bilûmum Banka muamelâtı

İstanbul Şubesi Bahçekapı

Telefon İstanbul: 3972

Kırmızı kordonlu ANKARA RAKISINI

Her yerde arayınız

BAKTERYOOLG Dr. İHSAN SAMİ

Bakteriyoloji laboratuvarı

Pek dakik kan tahlilâtı

(Vaserman teamülü) küreyvat

tadadı, tifo ve ısıtma hastalıkları

teşhisi, idrar, balgam, cerahat tahlilâtı, Ultra mikroskopi ile frengi

taharrisi.

Divanyolunda Sultan Mahmut

türbesi karşısında Telefon Is. 981

Emlâk sahipleri ve mimarların

nazarı dikkatine: Her nevi inşaat

kerestesi, hakikî arslan ve Avrupa

çimentoları, kırç vesair inşaat malze-

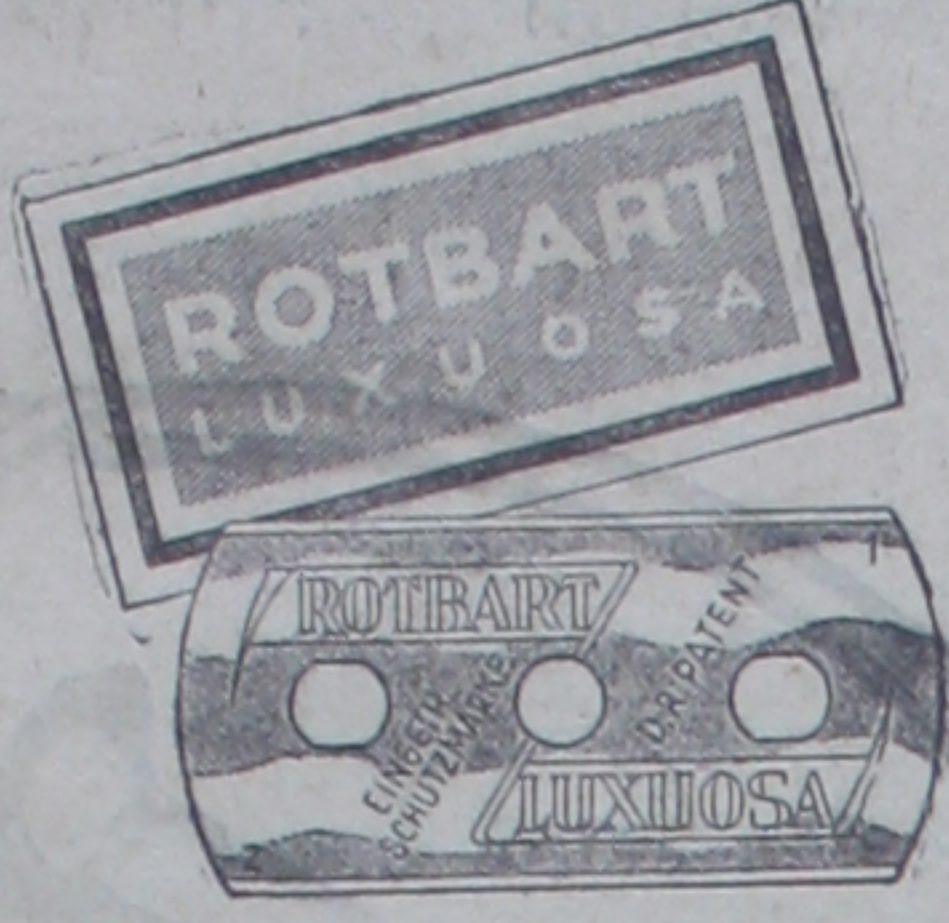
mesi Galatada kalafat yerinde 16 nu-

maralı.

FOTİYOS SARAS mağaza-

sında rekabet kabul etmez fiatlarla

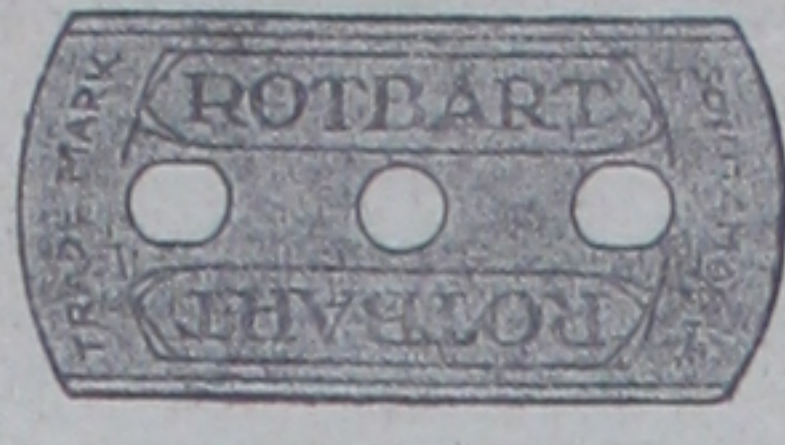
satılmaktadır. Telefon: Beyoğlu: 3082

"ROTBART LUXUOSA,"

Her gün traş olmağı kendilerine usul ittihaz etmiş olan beylere yalnız "ROTBART LUXUOSA", traş bıçaklarını istimal etmeleri sureti mahsusada tavsiye olunur.

Fiati 10 adedi 160, adedi 17,5 kuruştur.

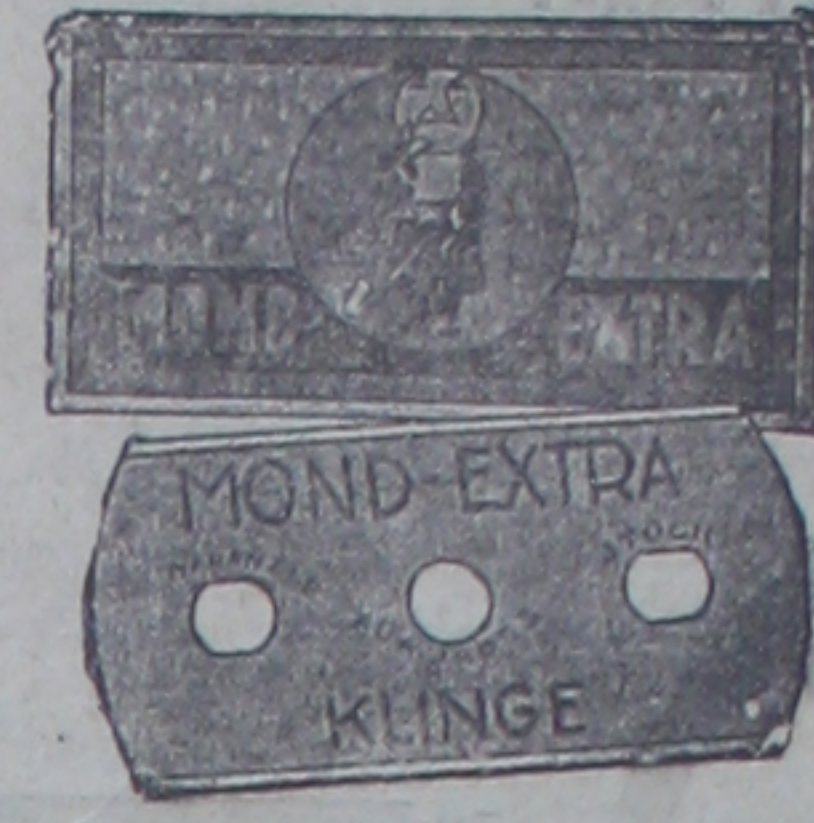
"ROTBART,"

Avrupanın yegâne ve meşhur mütehassısı olan ROT-BUHNER fabrikasının traş bıçaklarını her tarafta arayınız. Bu bıçaklar hiç bir fabrikanın malları ile mukayese kabul etmez. Senelerdenberi yapılan tecrübe bunu isbata kâfidir.

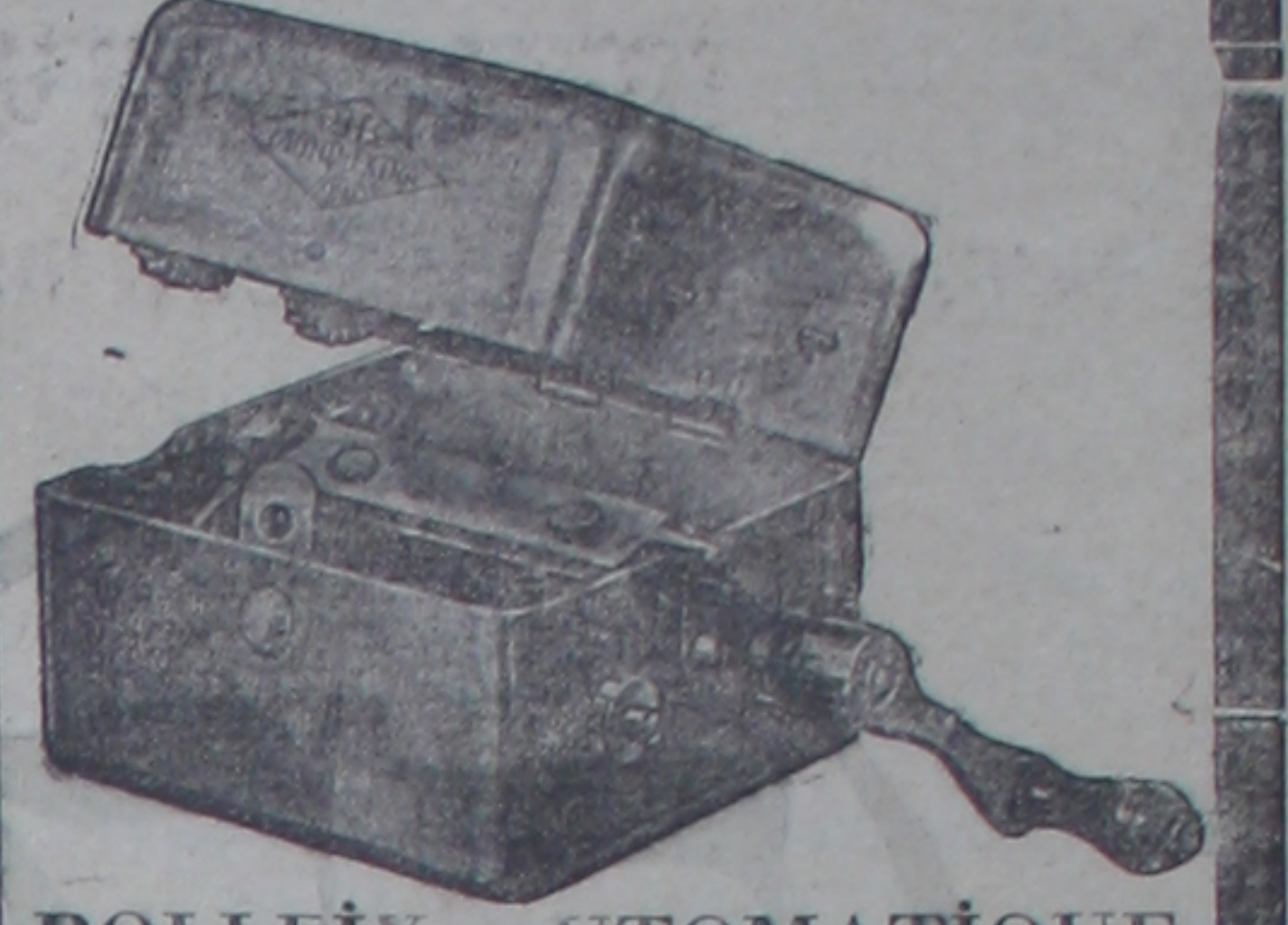
Fiatları 10 adedi 70 kuruş. Adedi 7,5 kuruştur.

"RADIUM,"

"MOND-EXTRA

ROLFIX AUTOMATIQUE

"ROTBART-LUXUOSA", "ROT-BART", "RADIUM", "MOND-EXTRA", "GILLETTE", ve sair her cins traş bıçaklarını bilemeğe mahsus alet. Sureti istimali gayet basit olan bu aletle bıçaklar yeni bıçak halini iktisap eder. Her tarafta satılır. Fiati mutedildir.

BERLİNDE TEMPELHOFTA ROT-BUHNER Anonim Şirketi Türkiye vekili umumisi: PİYER PİRİMYAN

Galatada kürkübaşı handa. 4 numarada

ODEON

Memleketimizin en güzide hanende ve sazandelerinin iştirakile son olarak imlâ olunan **YENİ**

ODEON PLAKLARI

Gelmiştir. Her yerde arayınız.

KARON Alman Kitaphanesi
Beyoğlu Tünel meydanında 523

Tatilleriniz yaklaşıyor...

Seyahate, sayfiyeye, tenezzühlere veya eğlencilere gitmek üzere hazırlanıyorsunuz. Sakın beraberinizde bir

KODAK

fotoğraf makinesiyle levazimatını almağı unutmayınız.

Kodak makineleri ve filmleri VELOX kâğıtları alâminüt fotoğraflar için

"MİNUTEROS,, KARTLARI

kullanınız. Her yerde satılır

SPLendid PALAS (Büyüka)

Otel yeni bir müdüriyet idaresinde 1 haziranda açılacaktır. Avrupa ve şark usulü mutbak ve asri konfor. Salon orkes - trası - cazband - beş liradan itibaren tam pansiyon - aileler için hususî fiatlar. Bir evi kiralamadan evvel Splendid Palasin fiatlarını tetkik ediniz.

Tel: B. ada 22

DİKİŞ, ÖRME ve NAKİŞ İŞLERİNE MAHSUS "STOEWER,, Markalı

Dikiş makineleri, makinecilik âleminde, zariflik ve metanet noktai nazarından bir harika addedilebilirler.

Rekabet kabul etmez fiatlarla satılan, el ve ayakla işleyen bu makineler hiç bir ailede eksik olmamalıdır.

Katalog ve fiat arzu edildiği takdirde İstanbulda Sultan Hamamında Aşır Efendi sokak, Yusufides Han, üçüncü katta Türkiye için ümumi vekili:

Kraft ve Ostrovski

Sahibi: Fred V. Kraft

Ticarethanesine müracaat ediniz.

Telgraf adresi: Kraft - İstanbul

Telefon: İstanbul 2900

Tediyat için kolaylık gösterilir.

MÜREFTE RAKISI

Senelerdenberi meşhur olan, ve nefasetiyle herkesi memnun bırakan üzüm ve halis anasondan mamul

Fevkalâde MÜREFTE RAKISI

tekrar imal edilmeye başlanmıştır. Deposu: Galata Topçular caddesinde No 228. Telefon: Beyoğlu 348

BELSOĞUKLUĞU, FRENGİ

ve ademi iktidar, **DOKTOR SITKI NECİP**

Paris (SEN-LUI) ve (Neker) Kliniklerinden mezun, frengi en yeni ve müessir, belsoğukluğu ve ihtilâlatı tatbikatı elektrikiye (ozonutermi) ile az zamanda nüksetmemek üzere tedavi. Yeni Postahane karşısında Vİlora Han.

PAGEOL

Prostatit

İltihabı mesane

Seyelanı menî

Bel soğukluğu

Gut milliter

PAGEOL

En kuvvetli ve

müessir muzadı

taaffünü bevlidir

Tesiri seri ve esash

Tebevvülün evcamlı

izale ve bütün ihtilâ

latı mencedir.

MÜTELÂ VE MUZTARIP OLANLAR İÇİN
PAGEOL BİR TEDBİRİ ŞAFİDİR

Paris hastaneleri mûtaahhidi: Şatölen Müessesesi
15 büyük Mükâfat - bilûmum eczanelerde satılır.

BRILLO

Mutfak edevatınızın bir ayna gibi parlamasını isterseniz BRILLOyu istimal ediniz. İyi bir ev kadını evinde daima bir kutu BRILLO bulundurmaktadır.

BRILLO elleri katıyen kirletmeden tencereleri ve bütün madenî mevadî parlatır.

Umumi acante: Galatada Voyvoda Hanında 7-10 numarada

RİŞAR VOLF, Galata posta kutusu No 447

Belsoğukluğu, frengi olanların nazarı dikkatine

Dr. Horhoroni

Fennin en son usulile kat'î olarak eski ve yeni belsoğukluğu, frengi, idrar darlığı, bel gevşekliğı, mesane ve bilcümle kadın rahatsızlıkları tedavi olunur.

Beyoğlu Tokatlıyan yanında mektep sokak No. 35 Tel. B.O. (3152)

Doktor A. kutiel

Elektrik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşekliğı cilt ve frengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekçi fırını sırasında 34.

DARÜTTALİMİ MUSİKİ

Hey'eti şimdilik yalnız Cuma günleri

ÇUBUKLU BAĞÇETİNDE tarannümsaz olmaktadır.

Avusturya fabrikaları hezarlar sandalyeleri umumi satış deposu İstanbulda Katrei oğlu hanında 46-47 numaralı Joz. N. Aciman telefon İstanbul 2409 Hamis; aynı depoda envai çeşit perde ve döşemelik kadile hare ve fantazi kumaşlar mütevevvi ıstör, perde mister, tül; keten perde, örtüler; maroken deriler, piriç korniş masif piriç ve lake karyolalar ile çocuk karyolaları fabrika fiatına satılmaktadır. Fiat maktadır. Handa asansör vardır.

Sayfiyeye gitmek...
pek âlâ...

Fakat bir

“Sahibinin Sesi”

de beraber
olmak şartile

Yeni fiat

